

Otwarte baseny i lodowisko

s. 4

Rozlicz PIT zdalnie i potwierdź
status podatnika

s. 10-11

FOT. STADION WROCŁAW

**Jak walczą na froncie
zimowym z niepokorną
pogodą w mieście** / s.5

**Jeden dzień z życia
ekopatrolu straży
miejskiej** / s. 8

**Changes of
restrictions from
12th February** / s. 18

Od Prezydenta

Szanowni Państwo,

wracamy do tematu PIT-owego. Są miasta, które wciąż organizują loterie, by zachęcić do rozliczenia podatku. We Wrocławiu zdecydowaliśmy się postawić na pewien program lojalnościowy. Wszyscy Państwo, płacący podatek we Wrocławiu, nieważne, który już raz z kolei, jesteście do niego zaproszeni.

Program „Nasz Wrocław” samą swoją nazwą trafnie opisuje postawiony przed nim cel: Wrocław to nasza wspólna sprawa i wspólna odpowiedzialność. A nasze podatki – sam płacę je przecież we Wrocławiu – służą nam wszystkim. To dzięki nim realizują się kolejne ważne inwestycje, to dzięki nim mogliśmy i wciąż możemy wspierać służbę zdrowia w czasie pandemii i świadczyć pomoc zagrożonym przez zamknięcie branżom.

Właśnie przez pandemię w tym roku będziemy potrzebowali Państwa pomocy w sposób szczególny. Zachęcam zatem nie tylko do samego opłacania podatków we Wrocławiu, ale także do namawiania do tego wszystkich tych, o których wiecie Państwo, że jeszcze tego nie robią. O tym, jak prosto rozliczyć się we Wrocławiu, przeczytaj Państwo w tym numerze biuletynu, zresztą – będę o tym przypominał jeszcze nieraz. Podatek to

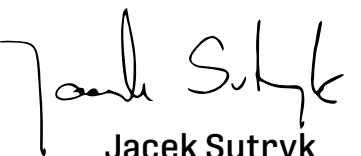

FOT. UM WROCŁAWIA

fundamentalna i niegenerująca dodatkowych kosztów – nie musimy wszak niczego dopłacać – forma wzięcia współodpowiedzialności za to, co nasze wspólne, za miasto.

Drugą taką formą jest aktywność obywatelska, dlatego już dzisiaj dziękuję tym wszystkim, którzy zaangażowali się tak w kreowanie projektów, jak i w oddawanie głosów w ramach Wrocławskiego

Budżetu Obywatelskiego. Trzymam kciuki za wszystkie ważne dla Państwa projekty. Pandemia – pandemią, ale nie możemy sobie pozwolić na spowolnienie w rozwoju Wrocławia.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

Co nowego w sieci

Wrocław [Wroclove]
 57 min · 🌐

Aukcje wydarzeń i przedmiotów z wrocławskim akcentem znacznie zasiłowały konto **WOŚP** 🙌 wroc.city/LicytacjeWOŚP !
 Były to między innymi 🙌 Wrocławski krasnoludek z podobizną Jurka Owsiaaka (ponad 60 tys. zł 🙌), spacer z **Prezydentem Wrocławia Jacek Sutryk** (ponad 20 tys. zł 🙌), przejażdżka z rektorem **Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu** 🙌 (ponad 1,5 tys. zł) 🙌

[FB.com/wroclaw.wroclove](https://www.facebook.com/wroclaw.wroclove)

ZOO Wrocław
 4 dni · 🌐

Jeśli nie chcesz mojej zguby pangolina RATUJ luby! 🐾 Pod tym hasłem **Fundacja DODO** uruchomiła swoją zbiórkę na rzecz ratowania tych najczęściej przemycających zwierząt na świecie 🐾 Wszystko z okazji zbliżającego się Międzynarodowego Dnia Pangolina #WorldPangolinDay.

Do tej pory uratowaliśmy już setki pangolinów przekazując na ten cel ponad 20 000 zł. W tych trudnych czasach, gdy rośnie kłusownictwo, chcemy kontynuować naszą pomoc!
 🙌🙌🙌 <https://zrzutka.pl/jesli-nie-chcesz-mojej-zguby-pangolina...>

[FB.com/wroclawskiezoo](https://www.facebook.com/wroclawskiezoo)

Smart City Wrocław
 5 dni · 🌐

👉 Dolny Śląsk postrzegany jest jako region innowacji, oferujący szeroki wachlarz możliwości zarówno dla wielkich korporacji, jak i młodych startupów.
 👉 Mając na celu promocję gospodarczą oraz przedstawienie aktualnej kondycji środowiska biznesowego Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej opracowała dwa kompleksowe raporty koncentrujące się na sześciu sektorach:

- ✅ Mobilność przestrzenna
- ✅ Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT)
- ✅ Produkcja maszyn, urządzeń/obróbka materiałów
- ✅ Chemia i farmaceutyka
- ✅ Żywność wysokiej jakości
- ✅ Surowce naturalne i wtórne

📄 Pobierz raporty i poznaj szczegóły 👉 smartwro.info/Raporty
 Invest in Wrocław

[FB.com/smartcitywroc](https://www.facebook.com/smartcitywroc)

Aktualności

Wrocław miastem z perspektywami

Wysokie miejsce Wrocławia w globalnym rankingu miast najlepszych dla inwestycji bezpośrednich (Foreign Direct Investment – FDI). Raport opublikował należący do grupy Financial Times miesięcznik fDi Magazine. Stolica Dolnego Śląska zajęła w nim 15. miejsce na świecie i pierwsze w kategorii małych i średnich miast.

Najlepsze miasta dla inwestycji bezpośrednich w roku 2021 to Singapur, Londyn i Dubaj – wynika z rankingu Global Cities of the Future. W zestawieniu znalazło się 25 miast, w tym aż dwa z Polski. Na 15. pozycji uplasował się Wrocław, 20. miejsce zajęła Warszawa.

– Wrocław i cały region Dolnego Śląska mają z jednej strony bardzo dobrą lokalizację i infrastrukturę komunikacyjną, ale też charakteryzują się młodymi i otwartymi kadrami – uważa prof. Bogusław Pótorak z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Młodzi i wykształceni

W jego ocenie, to właśnie młodzi wykształceni ludzie, którzy są otwarci na świat i współpracę z innymi, ale także coraz bardziej świadomi swojej wspólnoty, umożliwiają budowanie i prowadzenie globalnego biznesu.

Z analiz działającego przy UE think tanku Impakt Dolny Śląsk wynika, że dla nowoczesnego międzynarodowego biznesu coraz bardziej pożądana okazuje się określona kombinacja cech pracowników. Składają się na nią: wszechstronne kompetencje (nie tylko językowe, ale też menedżerskie), wrażliwość społeczna i otwartość na nowe technologie, a także odpowiedzialność za siebie i przyszłość planety.

– Unikatowa kombinacja tych cech, przy ciągle jeszcze rela-

tywnie niższych kosztach pracy i życia, winduje Wrocław i region coraz wyżej w globalnych rankingach – tłumaczy prof. Pótorak.

Ranking Global Cities

Dziennikarze miesięcznika „fDi Magazine” poddali analizie 129 miast o największym napływie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (Foreign Direct Investment – FDI). W każdej z analizowanych cech poszczególne miasta mogły otrzymać do 10 punktów. Dodatkowo, każda z tych cech ważona była pod kątem istotności dla procesu decyzyjnego w zakresie ułożenia inwestycji bezpośredniej.

Zwycięzcy podzieleni zostali na cztery grupy: megamiasta (powyżej 10 mln mieszkańców), główne miasta (5-10 mln mieszkańców lub od 3 mln mieszkańców, jeśli miasto odpowiada za co najmniej 30 proc. krajowego napływu inwestycji bezpośrednich), duże miasta (2-5 mln mieszkańców lub poniżej 2 mln mieszkańców, jeśli miasto odpowiada za co najmniej 30 proc. krajowego napływu inwestycji bezpośrednich) oraz miasta małej i średniej wielkości – o populacji poniżej 2 mln mieszkańców.

Wrocław zajął 6. miejsce pod względem potencjału gospodarczego, 9. – kapitału ludzkiego i stylu życia, 2. – efektywności kosztowej,

10. – skomunikowania i 1. jako najbardziej przyjazny dla biznesu.

Przyjazny dla biznesu

W tej ostatniej kategorii brano pod uwagę: liczbę firm technologicznych i z sektora opartego na wiedzy, liczbę miejsc pracy stworzonych przez inwestycje bezpośrednie, wysokość podatku od przedsiębiorstw czy liczbę dni potrzebnych na założenie firmy. Nieco słabiej wypadł pod kątem skomunikowania ze światem: połączenia lotnicze i morskie, jakość dróg i internetu (koszt za 1 GB danych, prędkość pobierania).

Maciej Wołodko

Rekordowy nabór do Mikrograntów

Zakończył się pierwszy w tym roku nabór do Mikrograntów – programu prowadzonego przez Strefę Kultury Wrocław i Fundację Umbrella. Wrocławianie zgłosili do niego aż 190 projektów. To najwięcej od trzech lat.

Nabór trwał od 1 do 15 lutego. Tradycyjnie podzielony był na trzy ścieżki: dla osób fizycznych i grup nieformalnych (107 zgłoszeń), organizacji pozarządowych (48) i grup młodzieżowych (35).

Teraz nastąpi weryfikacja formalna wniosków i ocena komisji. Wybrane projekty dostaną wsparcie finansowe (do 1 tys. zł, 5 tys. zł lub do 10 tys. zł) i organizacyjne. Zwycięskie zostaną ogłoszone 12 marca. Kolejne nabory Mikrograntów już w maju i we wrześniu. www.wroclaw.pl/mikrogranty

SP nr 108 chce być szkołą światową

Szkoła Podstawowa nr 108 im. Tuwima przy ul. Bolesława Chrobrego we Wrocławiu ma szansę stać się pierwszą w Polsce publiczną szkołą podstawową, w której zostanie wdrożony program International Baccalaureate Primary Years Programme (IBPYP). Szkoła uzyskała już status szkoły kandydackiej, a efektem podjętych działań ma być włączenie wrocławskiej SP nr 108 w poczet szkół IB World Schools i utworzenie oddziałów międzynarodowych.

Wrocławski Budżet Obywatelski

Zdecydowana większość wniosków, bo aż 363, wpłynęła elektronicznie. W formie tradycyjnych wydruków liderzy projektów złożyli tylko cztery wnioski. Ich liczba może jeszcze wzrosnąć, jeżeli poczta dostarczy w najbliższych dniach kolejne wystane w terminie dokumenty.

Zgłoszono projekty w następujących kategoriach: zielen/rekreacja – 112, piesze/rowerowe – 77, sport – 35, place zabaw – 22, rewitalizacja – 18, komunikacja zbiorowa – 15, drogowe – 13, podwórka – 7, nieinwestycyjne – 4, inne – 64.

Koszt wszystkich zgłoszonych projektów (wg szacunków zgłaszających) to dokładnie 307 297 14,6 zł. Do podziału jest 25 mln zł.

Wpłynęło 367 wniosków na 300 mln zł

W tym roku wrocławianie zgłosili do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 367 projektów: 227 osiedlowych (do 750 tys. zł każdy) i 140 ponadosiedlowych (do 2 mln zł każdy). Teraz rozpoczyna się etap oceny.

Pamiętajcie, że tylko projekty pozytywnie ocenione zostaną poddane pod głosowanie mieszkańców. W czasie oceny przeprowadzane są konsultacje z liderami. W tym czasie będziecie mieć możliwość wprowadzenia zmian do zgłoszonych przez siebie wniosków.

Wstępna lista projektów poddanych pod głosowanie zostanie opublikowana 23 sierpnia. Jeżeli nie znajdziecie na niej swoich pomysłów, będziecie mieli dwa tygodnie na złożenie odwołania. Ostateczna lista zostanie podana we wrześniu.

Głosowanie rusza 24 września br.

Maciej Wołodko

Przemysław Leszyński z wydziału partycypacji sprawdza wnioski pod względem formalnym

Aktualności

Lodowisko, baseny i spa otwarte. Teatry i kina też

Od 12 lutego otwarte są baseny i lodowiska oraz kina, teatry, filharmonie, opery. Jest to jednak rozwiązanie warunkowo wprowadzone na dwa tygodnie.

– Otwieramy sport na zewnątrz, a więc boiska zewnętrzne, korty będą mogły być otwarte, sport amatorski na świeżym powietrzu, stoki narciarskie i baseny – wymienił Piotr Gliński, minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu.

Jak działa Spartan

We Wrocławiu w Centrum Treninowym Spartan działają pływalnia Orbita przy ul. Wejherowskiej i korty tenisowe przy ul. Spiskiej. Najważniejsze zmiany na basenie to wejścia do wody o pełnych godzinach i czas przebywania w wodzie do 50 min. Na kortach natomiast obowiązuje limit 5 osób na kort, rezerwacja możliwa jest online lub telefonicznie. W obu obiektach płatności powinny być dokonywane wyłącznie kartami płatniczymi, obowiązuje dezynfekcja rąk i zasłanianie twarzy do momentu dotarcia (na korce dezynfekowany jest też sprzęt). Korzystający z kortu czy pływalni po wyjściu proszeni są o sprawne opuszczanie obiektu. Ceny biletów i godziny otwarcia podane są na stronie www.spartan.wroc.pl.

Gdzie popływasz?

Otwarte są także pływalnie 1. i 2. we Wrocławskim Centrum

Dyrektor Oszczanowski z Muzeum Narodowego 5 lutego wręczał pierwszym gościom upominki

Spa na ul. Teatralnej, jednak ze względu na zajęcia zorganizowane, liczba pojedynczych miejsc jest ograniczona. Więcej informacji o godzinach otwarcia i rezerwacji miejsc można znaleźć na stronie www.spa.wroc.pl.

W tym tygodniu uruchomiono także saunarium.

Zajęcia sportowe i kursy pływania odbywają się także na basenach na ul. Chełmońskiego i ul. Kamiennogórskiej.

Dla tyżwiarzy

Ruszyło lodowisko na Stadionie Wrocław. Działa od poniedział-

ku do piątku w godz. 8.00–22.00, a w weekendy od 9.00 do 22.00. Obowiązuje limit 60 osób przebywających jednorazowo na tafli. Nie będą wpuszczane i obsługiwane osoby bez osłony ust i nosa (także w czasie jazdy). Toalety, szatnie i sprzęt są na bieżąco dezynfekowane, o odkażanie rąk proszeni są też goście. Obowiązuje zachowanie dystansu do 2 m. Cennik na ten sezon dostępny jest na stronie stadionwroclaw.pl.

Co z kulturą?

Przypominamy też, że od początku miesiąca można już odwiedzać wrocławskie muzea i galerie. W ostatni weekend olbrzymią popularnością cieszyły się zwłaszcza trzy oddziały Muzeum Narodowego we Wrocławiu (gmach główny, Muzeum Etnograficzne, Pawilon Czterech Kopuł).

Od 12 lutego publiczność wróciła także do teatrów, kin i sal koncertowych (w których wypełniona może być tylko połowa widowni, a spektakle i koncerty odbywają się bez przerw). W pierwszy weekend dostępności publiczność dopisała. Kino Nowe Horyzonty odwiedziło 5301 widzów, a Wrocławski Teatr Lalek sprzedał przez weekend blisko 130 biletów na spektakl „Plama”. Więcej informacji na temat otwartych placówek kulturalnych można znaleźć na stronie.

Redakcja

www.wroclaw.pl/czynne-po12lutego

Ogrzewany tramwaj dla bezdomnych i StreetBus

W czasie srogich mrozów osoby w trudnej sytuacji życiowej szukają ciepła i posiłku – aby je wspomóc, uruchomiono stacjonarny tramwaj-ogrzewalnię i busa z posiłkami.

StreetTram stoi codziennie na torze odstawkowym przy mostach Mieszkańskich od 20.30 do 6.00. Akcja zaplanowana jest do 19 lutego, ale może zostać przedłużona, jeśli mrozy nie ustąpią. Od ponad roku po wrocławskich ulicach w zimowych miesiącach krąży też Streetbus, wspierający osoby potrzebujące pomocy. Każdego tygodnia korzysta z niego 600–700 osób.

Wnętrze dwuwagonowego Konstala 105NaWr zostało przygotowane w taki sposób, aby jego działanie było zgodne z obostrzeniami sanitarnymi. Wydzielona została strefa wydawania posiłków, która ma zapewnić bezpieczeństwo zarówno osobom jeżdżącym, jak i streetworkerom oraz motorniczemu. Nieopodal zamontowano także przenośną toaletę.

– Zima to szczególnie trudny czas dla osób w kryzysie bezdomności – mówi Andrzej Mańkowski, wicedyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Pracownicy MOPS wraz ze strażnikami miejskimi codziennie patrolują miasto i kierują osoby bezdomne do 10 schronisk i kilkunastu innych miejsc, w których potrzebujący wrocławianie mogą uzyskać pomoc.

Cały czas po mieście jeździ też StreetBus, z którego rozdawane są ciepłe posiłki. Startuje o godz. 20.00 z ul. Sieradzkiej. Kolejne postoje ma na przystankach: ul. Bzowa (Centrum Zajezdnia), Katedra, ul. Sucha i ul. Zaporoska. Poza tym kilka innych funkcjonuje jako przystanki „na życzenie”.

Joanna Leja

Tramwaj stoi na torze odstawkowym przy mostach Mieszkańskich, wciąż jeździ też bus z posiłkami

Aktualności

Sprawdziliśmy, jak we Wrocławiu walczą na froncie Akcji Zima. Bohatersko, ale to nierówne zmagania

24 godziny na dobę, nieważne: mróz mniejszy, mróz większy. Przy słońcu roztopiającym śnieg na dachach i tworzącym sople, jak też w śnieżycy. Akcja Zima trwa od ponad tygodnia, a walka ze śniegiem toczy się cały czas. Nie jest to łaskawy czas dla kierowców i pieszych. Warto jednak trzymać nerwy na wodzy, pamiętajmy – każdy medal ma dwie strony. Przeczytajcie o ludziach, którzy ciężko pracują, by na drogach i chodnikach w mieście było bezpiecznie.

Blisko 400 osób jest zaangażowanych w walkę o to, by na wrocławskich ulicach nie było ślisko. To kierowcy pługosyparek, ładowacze i osoby, które w brygadach ręcznie wspomagają działania tam, gdzie maszyny nie są w stanie dotrzeć. Odsnieżane są nie tylko drogi, ale też chodniki, ścieżki rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe, parkingi i przystanki komunikacji miejskiej. Intensywne opady śniegu sprawiły, że drogowcy pracują bez przerwy, zarówno w dzień, jak i w nocy.

Szyfowa praca w pocie czoła

– Chłopaki stają na wysokości zadania, to naprawdę ciężka fizyczna robota. Ekipa jest wyszkolona, mamy nowy sprzęt. Pracujemy na dwie zmiany. Brygady zjeżdżają do bazy jedynie na zmianę kierowców, tankowanie, zasypywanie solą i sprawdzanie stanu technicznego pojazdów – tłumaczy Artur Muzykiewicz z S&A Service, firmy, która od 15 lat zajmuje się odsnieżaniem i zabezpieczaniem przed śliskością pasów drogowych na osiedlach Starego Miasta i Fabrycznej.

Jak walka z wiatrakami

Jak to w życiu, niestety pewnych rzeczy nie da się przeskoczyć. Mimo że ekipy pracują w pocie czoła, czasem nie widać efektu. – To nierówna walka z przyrodą. Kiedy było – 18 stopni Celsjusza i śnieg non stop padał, było naprawdę ciężko. Przy tak intensywnych opadach i utrzymujących się niskich temperaturach, często już po kilkunastu minutach nie widać efektu odsnieżania przystanku czy chodnika. Ale nie spotkałem się ze złością mieszkańców, czasem nawet podchodzą, dziękują i widać z ich strony zrozumienie, że nie damy radę wszystkiego zrobić naraz – opowiada Marcin Jerzy, który pracuje przy Akcji Zima od trzech lat.

Rowerzysta i pani z piaskiem

Drogowcy również apelują, by przy siarczystych mrozach i opadach śniegu, lepiej odpuścić podróż... rowerem. – Takiej zimy dawno nie było w mieście, ostatnio 12 lat temu. Moja praca wymaga

Pracownicy S&A Service odsnieżają ręcznie chodnik i ścieżkę rowerową przy al. Hallera. Maszyny nie są w stanie tutaj dotrzeć

również dużej czujności, ostatnio omal rowerzysta nie wpadł mi pod pług, na szczęście skończyło się na strachu – przypomina sobie operator Jarosław Parka, który na pługosyparce pracuje od 16 lat.

Czasem zdarzają się też awantury. – Pewna pani, która szła z piaskiem, nie szczędziła słów krytyki. Wzburzona krzyczała, że jej yorka łapki będą bolały przez sól, którą sypią na chodnik... – opowiada pan Jarosław.

Jedno z miast w Polsce wykorzystuje fusy z kawy do posypywania chodników zamiast soli. Temat jest jednak kontrowersyjny. – Przypomnijmy, że środki, które można wykorzystywać do zabezpieczenia przed śliskością pasa drogowego, jasno wylicza rozporządzenie ministra środowiska w sprawie rodzajów i warunków stosowania substancji, jakie mogą być używane na drogach publicznych, ulicach i placach – tłumaczy Dorota Witkowska, rzeczniczka prasowa

spółki Ekosystem. – Fusy z kawy nie są wskazane w tym rozporządzeniu. Ich skuteczność i wpływ na środowisko również budzi duże wątpliwości – dodaje.

Zgłoś miejsce do odsnieżenia

We Wrocławiu kryterium, według którego są odsnieżane ulice, to priorytetowość. W pierwszej kolejności odsnieżane są: drogi krajowe, później wojewódzkie, powiatowe i gminne (z komunikacją miejską i podmiejską) i te o znaczącej roli komunikacyjnej na obszarze osiedla, a także stanowiące dojazd do ważnych obiektów użyteczności publicznej. W drugiej kolejności odsnieżane są drogi prowadzące do dużych skupisk ludzkich (z tzw. zabudową zwartą i wysoką). W ostatniej trzeciej kolejności czyszczone ze śniegu są drogi służące komunikacji przy zabudowie jednorodzinnej. W przypadku II i III kolejności prace wykonywane są na odrębne zlecenie.

Potrzeby dotyczące odsnieżania można zgłaszać poprzez formularz „Zgłoś sprawę online” znajdujący się na stronie kon-

takt.ekosystem.wroc.pl/odsniezanie-miasta, za pośrednictwem infolinii spółki Ekosystem 71 75 86 911 lub poprzez konta społecznościowe Ekosystemu (Facebook, Twitter). Gdzie aktualnie znajdują się pojazdy, można zobaczyć na bieżąco na stronie www.ekosystem-az.smok.net.pl.

Redakcja

ZIMOWYM OCZYSZCZANIEM WE WROCŁAWIU OBJĘTYCH JEST:

1133 km jezdni

1 688 500 m² chodników i ciągów pieszo-rowerowych

112 800 m² parkingów

169 799 m² wydzielonych ścieżek rowerowych

1 790 przystanków

Komunikacja

TORYwolucja na Podwalu

Torowcy wymienią rozjazd na skrzyżowaniu ulic Podwale – Krupnicza – Sądowa od strony placu Orłąt Lwowskich. Prace nie będą wiązać się z utrudnieniami w komunikacji. Dzięki inwestycji przejazd tramwajem po tym dość starym rozjeździe będzie bardziej cichy, bezpieczny i komfortowy.

W zwrotnicy zostanie zamontowany napęd elektryczny, sterownik i sygnalizator kierunku. Wcześniej motorniczy, aby zmienić tor, musiał przestawiać ją ręcznie. Dzięki wymianie, nie będzie to już konieczne. Oprócz tego, rozjazd zostanie odwodniony oraz zainstalowane zostanie tam ogrzewanie. Co zmniejszy ryzyko zalania lub zamarznięcia mechanizmu. Prace ruszyły w połowie lutego, a zakończyć się w kwietniu. Koszt to ponad 1,2 mln zł.

Pomoc w dotarciu na szczepienia

MPK oferuje pomoc w dotarciu do punktów szczepień. Do przejazdów organizowanych przez miasto uprawnione są: osoby niepełnosprawne, posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym albo odpowiednio I grupę w związku ze schorzeniami i osoby 70+, mające problemy z samodzielnym dotarciem do punktu szczepień, które się samodzielnie poruszają. Więcej informacji pod numerem +48 71 777 9880.

Jest zgoda na tramwaj na Swojczyce

Ruszają prace projektowe nad budową tramwaju na Swojczyce. Nowa linia zostanie wytyczona przez powstające mosty Chrobrego.

Wykonawca będzie miał za zadanie przygotować projekt torowiska tramwajowego na odcinku 1,7 km. Pętla na Swojczycach zostanie zaprojektowana w pobliżu ulic Bazaltowej i Chałupniczej – tuż przed torami kolejowymi, żeby komunikacja miejska nie kolidowała z ruchem pociągów. Obok ma powstać Park and Ride na 181 aut. Nowe torowisko będzie jednocześnie buspasem.

– To bardzo ważny i skomplikowany projekt, który obejmie również przebudowę drogi wojewódzkiej nr 445 z Jelcza-Laskowic do Wrocławia – podkreśla Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji. Powstaną przy tym nowe chodniki oraz drogi rowerowe. Przebudowana zostanie również pętla tramwajowa na Sępolnie.

Nowe mosty Chrobrego

W tym roku rozpocznie się budowa nowych mostów Chrobrego, po których pojedzie tramwaj łączący Sępolno z osiedlem Olimpia Port. Most Południowy będzie

Projekt tramwaju na Swojczyce zakłada budowę pięciu przystanków tramwajowych i dwóch pętli

miał 153,51 m długości, a Północny 75,30 m. W związku z tą inwestycją przebudowany zostanie także układ dróg przy połączeniu mostów z ul. Monte Cassino czy Monopolową. Tylko ta inwestycja to blisko 70 mln zł.

– Samo projektowanie tramwaju na Swojczyce może, razem z wy-

daniem decyzji środowiskowej, trwać ponad rok. Mosty na pewno zostaną wybudowane wcześniej – wyjaśnia Świercz.

Czekamy na przetarg

W planach jest jeszcze przebudowa drogi wylotowej z ul. Marca Polo, która połączy osiedle nad

Odrą z ul. Swojczycką na wysokości ul. Mydlanej. Termin zakończenia inwestycji nie jest jeszcze znany. Wszystko zależy od tempa prac projektowych, a następnie rozpisania i rozstrzygnięcia przetargu na realizację. Wtedy poznamy też łączny koszt prac.

Piotr Bera

2140 m
dwukierunkowego
torowiska z buspasem

2
skrzyżowania
z sygnalizacją świetlną

5
nowych
przystanków

2 pętle
tramwajowo-
autobusowe

28
nowych przejść
dla pieszych

- Budowa pętli Swojczyce
- Przebudowa pętli Sępolno
- Remont ponad kilometra ul. Swojczyckiej
- Ścieżki rowerowe i chodniki

Mimo mrozu budowy trwają

Pomimo dużego mrozu i intensywnych opadów śniegu trwają prace na budowie Trasy Autobusowo-Tramwajowej na Nowy Dwór oraz przy remoncie mostów Pomorskich.

Montaż sieci trakcyjnej na ul. Śrubowej i zbrojenia na dużym wiadukcie w pobliżu torów kolejowych między ulicami Robotniczą i Strzegomską. Takie prace w ostatnich dniach wykonywano na dwóch ważnych dla Wrocławia inwestycjach.

Nierówna walka

– Na budowie TAT nieźle nas zasypało, ale radzimy sobie. Mrozy nam niestraszne, chociaż na ul. Strzegomskiej prowadziliśmy nierówną walkę z zaspami i zmrożoną ziemią. Budujemy tu nową kanalizację deszczową – mówi Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji, które nadzorują prace budowlane na trasie tramwajowo-autobusowej na Nowy Dwór.

Podobnie jest przy okazji remontu zabytkowych mostów Pomorskich, gdzie cały czas pracowano przy budowie komory startowej, co pozwoli schować rurę ciepłowniczą pod wodą.

– W najbliższych tygodniach przygotujemy wykop do głębokości 17,5 m w okolicy ul. Księcia Witolda. Wyjmiemy aż 1,4 t gruntu. Niewykluczone, że prace na największej głębokości będzie prowadzić koparka wykorzystywana przy budowie metra. Na dzień wykopu powstanie metrowa betonowa podstawa komory – podkreśla Świercz.

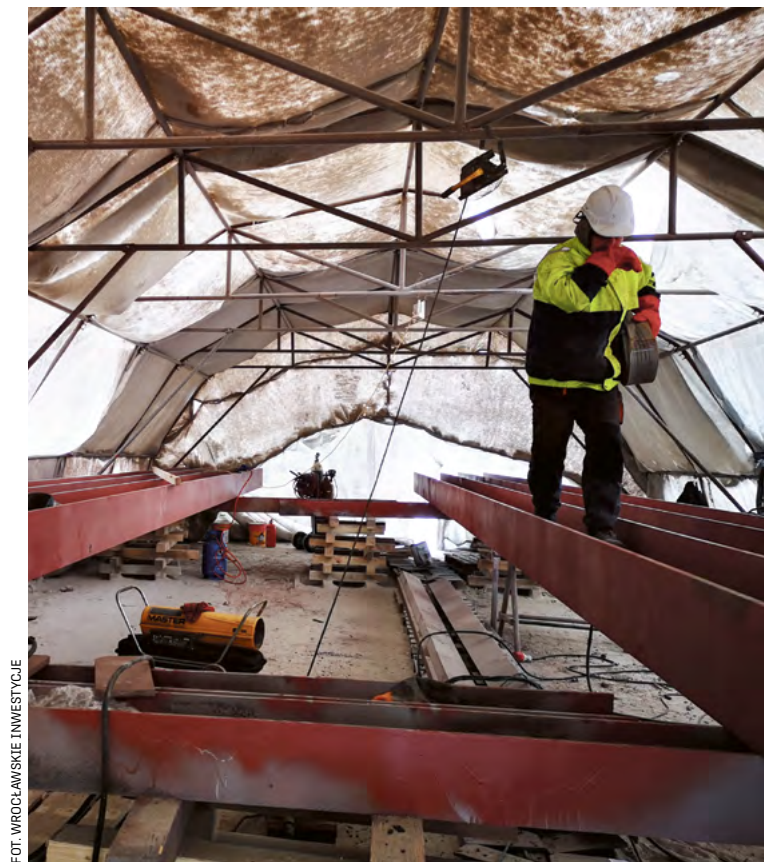
Wcześniej wybudowano już głębokie na 20 m zabezpieczające ściany szczelinowe. Podobne prace

prowadzone będą przy ul. Grodzkiej, gdzie powstaje komora odbiorcza pod ciepłociąg.

Chodniki muszą poczekać

– Zimą nie można wylewać betonu i kłaść asfaltu, nie pracują też brukarze. Nie można wykładać kruszywa, pojawiają się problemy przy wjeździe ciężkim sprzętem na plac budowy – wyjaśnia Świercz. Można ewentualnie kopać doły oraz zbroić. I to się dzieje. Ponadto, na mostach Pomorskich postawiono dwa namioty z dmuchawą ogrzewającą ich wnętrze. Tam pracują spawacze oraz specjalista od malowania przy konstrukcji belek rozporowych.

Piotr Bera

Spawacze na mostach Pomorskich mają ogrzewany namiot

FOT. WROCŁAWSKIE INWESTYCJE

Dla mieszkańca

Urzednicy doręczą decyzje o trzech podatkach

Do 1 marca 2021 r. pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia będą doręczać mieszkańcom decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego. Właściciele nieruchomości będą mieli czas na uregulowanie podatków do 15 marca. Jak to zrobić? Najlepiej w banku lub online – bez prowizji.

Decyzje podatkowe będą doręczane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru pod wskazane przez podatników adresy korespondencyjne. W związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną akcja prowadzona będzie z zachowaniem odpowiednich środków ochrony.

– Jak co roku o tej porze pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia doręczają mieszkańcom decyzje w sprawie wysokości podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego. Ze względu na panującą pandemię zastosujemy pełen reżim sanitarny. Chcemy również namawiać mieszkańców do wnoszenia opłat za pośrednictwem bankowości internetowej – wyjaśnia Marcin Urban, skarbnik Wrocławia.

Decyzje niedoręczone przez pracowników Urzędu Miejskiego do dnia 01.03.2021 r. będą wysłane listami poleconymi za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, za pośrednictwem Poczty Polskiej na adresy korespondencyjne wskazane przez podatników.

Także przez ePUAP

Przypominamy, że decyzje w sprawie podatku od nieruchomości można otrzymywać co roku drogą elektroniczną poprzez ePUAP po złożeniu specjalnego wniosku o taką formę.

Sposoby złożenia wniosku o doręczanie korespondencji poprzez ePUAP:

- elektronicznie poprzez ePUAP (po zalogowaniu na konto należy wybrać „Pismo ogólne do urzędu” i wśród adresatów znaleźć Urząd Miejski Wrocławia),
- wniosek w wersji papierowej można przesłać pocztą na adres: Urząd Miejski Wrocławia, Centrum Obsługi Podatnika, ul. Kotlarska 41, 51-151 Wrocław,
- wniosek w wersji papierowej można też złożyć osobiście w Centrum Obsługi Podatnika (ul. Kotlarska 41, Wrocław), w Centrum Obsługi Mieszkańca (ul. Zapolskiej 2-4, Wrocław) lub w dowolnym punkcie kancelaryjnym.

Wpłać na indywidualny numer bankowy z decyzji

W każdej decyzji, ustalającej wymiar podatku od nieruchomości lub wymiar podatku rolnego i leśnego, podany jest indywidualny numer rachunku bankowego założonego dla nieruchomości, której dotyczy dana decyzja (ciąg 6 lub 7 ostatnich cyfr numeru konta odpowiada numerowi ewidencyjnemu nieruchomości).

Na stronie Urzędu Miejskiego Wrocławia podany jest numer

konta ogólnego, prowadzonego dla podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego. Wpłaty na to konto nie są jednak księgowane automatycznie, zatem zaleca się dokonywanie wpłat na indywidualne rachunki bankowe wskazane w decyzjach ustalających wymiar podatku.

Zobowiązanie z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego można wpłacić:

- w placówkach i filiach PKO Bank Polski S.A. na terenie Wrocławia – bez prowizji,
- za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Płatniczej Wrocławia PLIP – bez prowizji,
- za pośrednictwem bankowości elektronicznej i w placówkach bankowych i pocztowych – z prowizją.

Przypominamy, że Punkty Obsługi Bankowej PKO Bank Polski dotychczas zlokalizowane na terenie Urzędu Miejskiego Wrocławia są nieczynne.

Aktualny wykaz oddziałów PKO BP S.A. zlokalizowanych na terenie Wrocławia i okolic, w których można bez prowizji dokonywać płatności z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego w formie gotówkowej.

Joanna Leja

20 miejsc,
gdzie opłacisz podatek bez prowizji

Podatek od nieruchomości, rolny i leśny można wpłacić:

- bez prowizji we wszystkich placówkach i filiach PKO Bank Polski S.A. na terenie Wrocławia,
- bez prowizji za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Płatniczej Wrocławia PLIP,
- za pośrednictwem bankowości elektronicznej oraz w placówkach bankowych i pocztowych.

Aktualny wykaz wrocławskich Oddziałów PKO BP SA, w których można bez prowizji dokonywać płatności w formie gotówkowej:

Oddział	Adres	Godziny otwarcia
Oddział 1	ul. Piotra Skargi 1	09.00–17.00
Oddział 2	Rynek 33	09.00–16.00
Oddział 3	ul. Piłsudskiego 69	09.00–17.00
Oddział 5	ul. Zakładowa 11 B	10.00–17.00
Oddział 6	ul. Horbaczewskiego 4-6 (CH „ASTRA”)	09.00–17.00
Oddział 7	ul. Orzechowa 44	10.00–17.00
Oddział 8	ul. Krzywoustego 126 (CH „KORONA”)	09.00–19.00 (w soboty 9.00–16.00)
Oddział 9	ul. Grabiszyńska 240	10.00–17.00
Oddział 10	ul. Drukarska 38	10.00–17.00
Oddział 12	ul. Grabiszyńska 88	10.00–17.00
Oddział 13	ul. Wałbrzyska 6	10.00–17.00
Oddział 15	ul. Chorwacka 2A	10.00–17.00
Oddział 16	ul. Strzegomska 193	09.00–16.00
Oddział 18	pl. Grunwaldzki 23-27	10.00–17.00
Oddział 19	ul. Hubska 52-54	10.00–17.00
Oddział 22	ul. Zwycięska 9-23	09.00–17.00
Oddział 23	ul. Krzywoustego 334	10.00–17.00
Oddział 25	ul. Kamińskiego 209/U1	10.00–17.00
Oddział 27	ul. Średzka 14	10.00–17.00
Oddział 33	ul. Legnicka 56	09.00–17.00

Kamienica na Nadodrze wypięknieje w 10 miesięcy

Podczas remontu elewacji odtworzony zostanie niemiecki napis „Möbel-Farb” A. Scholz

Zarząd Zasobu Komunalnego właśnie rozstrzygnął przetarg na realizację prac wewnątrz budynku przy ul. Biskupa Tomasza Pierwszego 8 i na jej elewacji. Zabytkowa kamienica zostanie też podłączona do sieci ciepłowniczej.

Sześciopiętrowa kamienica w tym roku skończy 116 lat. Kompleksowy remont swoim zakresem obejmie nie tylko elewację budynku, ale też dach ze strychem, klatkę schodową i piwnicę, gdzie za kilka miesięcy powstanie pierwszy w historii tego budynku węzeł ciepły.

– Po zakończonym remoncie w mieszkaniach pojawią się grzejniki, instalacja z ciepłą wodą i nowe toalety – wylicza Anita Białowąs, dyrektor Zarządu. Zasobu Komunalnego we Wrocławiu.

Sporym wyzwaniem będą prace przy odnowieniu elewacji i detali architektonicznych na zewnątrz i w holu budynku. Zostały one zaplanowane na podstawie wy-

ników badań konserwatorskich. Część detali zostanie otworzona na miejscu. Inne zostaną zdemontowane i oddane pod opiekę profesjonalnemu sztukatorowi. – Dominującym kolorem elewacji będzie kolor oczyszczonej cegły – zapowiada dyrektor Białowąs.

Koszt prac remontowych wraz z ociepleniem to blisko 2,5 mln zł. Część z tych środków będzie pochodziła z funduszu UE. Wykonawca na realizację prac będzie miał 10 miesięcy.

ZZK we Wrocławiu ma w swoim zasobie ponad 21 tys. lokali mieszkalnych, blisko tysiąc kamienic i 1,5 tys. lokali użytkowych.

Monika Dubec

Dla mieszkańca**Ale czy w ogóle ja mogę was wpuścić? Oto zwykły dzień pracy ekopatrolu Straży Miejskiej Wrocławia**

Lakierowane drewno, elementy z rozbiórek budowlanych, stare ubrania, plastikowe odpady, miał węglowy – to dla ekopatrolu Straży Miejskiej Wrocławia codzienne znaleziska. Do nich należy sprawdzenie, co jest spalane w piecach i czy jest to zgodne z uchwałą antysmogową.

29 stycznia towarzyszyliśmy z kamerą WrocławTV strażnik Katarzynie Warchoł i mł. strażnikowi Krzysztofowi Walczakowi w ich codziennych obowiązkach. To funkcjonariusze z oddziału ochrony środowiska Straży Miejskiej Wrocławia. Podczas ekopatrolu codziennie wykrywają nowe przypadki palenia materiałami niedozwolonymi. Od rozpoczęcia okresu grzewczego w październiku ub.r. przeprowadzili ponad 3500 kontroli w całym Wrocławiu.

Godz. 10.00

Ekopatrol dostał od Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska skargę mieszkańców jednej z ulic w zachodniej części miasta. Uważają, że sąsiad pali odpadami. Wsiadamy do nieoznakowanego radiowozu i ruszamy spod dzieł ekopatrolu przy ul. Hubskiej 8-16. Z doświadczeń strażników wynika, że niemal wszystkie takie zgłoszenia są uzasadnione i kończą się wystawieniem mandatu.

– Jeśli mamy podejrzenie, że ktoś spala odpady, to najczęściej znajdujemy przy piecu meble lub lakierowane drewno. Jeśli jednak materiały zostały już spalane, wtedy możemy pobrać próbkę popiołu i wysłać ją do laboratorium Politechniki Wrocławskiej. Naukowcy są w stanie wykazać dokładnie, jaki materiał był spalany – tłumaczy strażniczka.

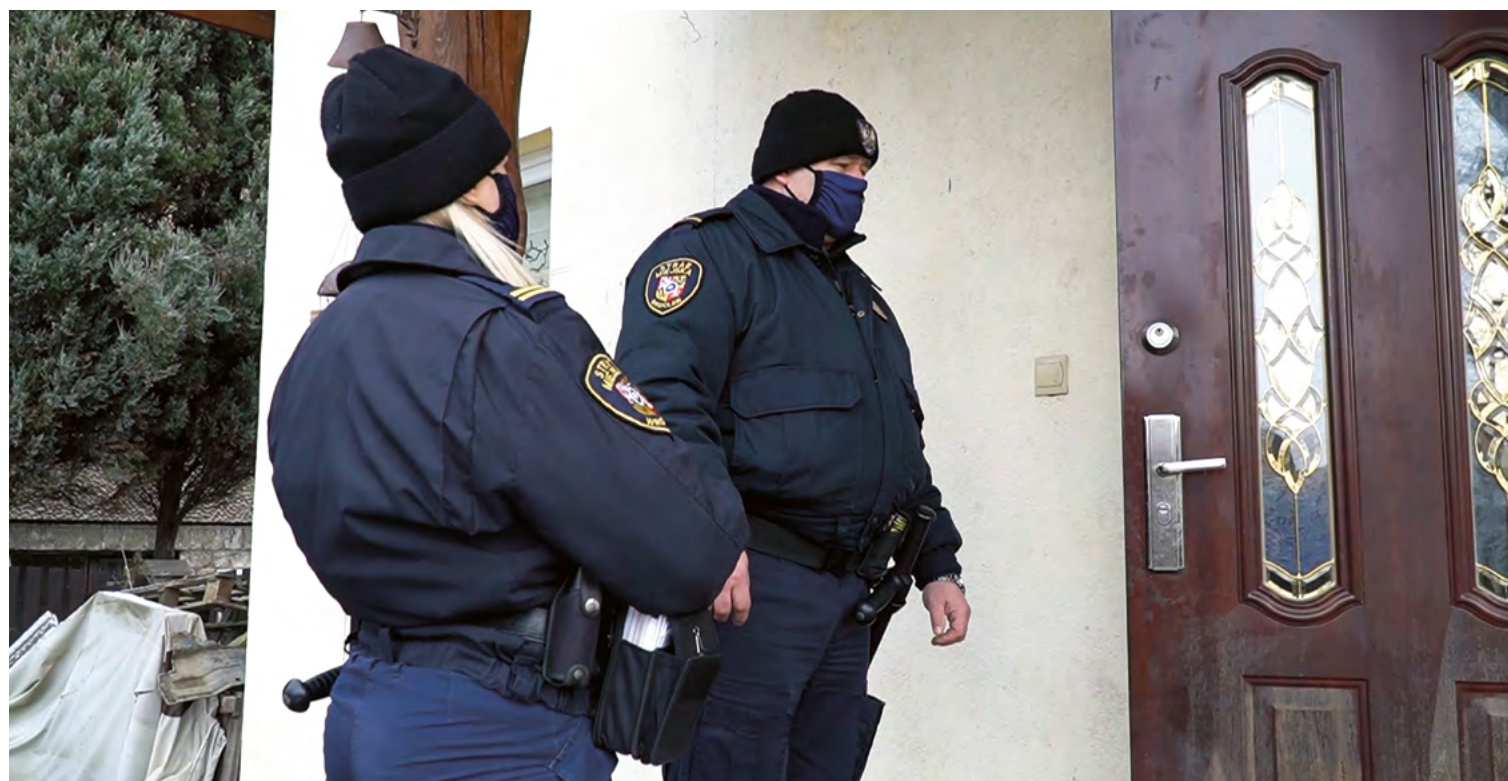
Godz. 10.40

Dojeżdżamy do miejsca ze zgłoszenia WIOŚ. Dzwonimy do bramki, drzwi otwiera starsza kobieta. Katarzyna Warchoł przedstawia się i wyjaśnia cel wizyty. Zdziwiona seniorka: – Ale ja sama jestem w domu, nie wiem, czy mogę was wpuścić.... Strażniczka spokojnie wyjaśnia, że jest to obowiązek, a utrudnianie kontroli to przestępstwo. Do rozmowy włącza się Krzysztof Walczak. – To jest moja legitymacja służbowa, nie jesteśmy przebierańcami – mówi stanowczo. I przypomina, że w celu potwierdzenia tożsamości funkcjonariuszy straży miejskiej zawsze można zadzwonić na numer 986.

Wynik kontroli jest negatywny. – Pani pali w piecu czystym drewnem i węglem dobrej jakości – stwierdza Walczak.

Godz. 12.30

Dojeżdżamy na miejsce kolejnej kontroli. Po wejściu na posesję

Aby zgłosić podejrzany dym z komina, wystarczy zadzwonić pod numer 71 310 06 46 (w godz. 7.00–14.00) lub pod 986 (całodobowo)

widąc duży stos desek, kawałków mebli i europalet. – To materiał, którego nie powinno się spalać w piecu. Ale nie możemy się tym sugerować. Musimy sprawdzić – mówi Katarzyna Warchoł. Drzwi otwiera nam kobieta. Krzysztof Walczak przedstawia się, wyjaśnia cel wizyty i pyta o rodzaj ogrzewania. Kobieta odpowiada, że jest to piec, w którym pali się węglem i drewnem. Kiedy strażnik informuje kobietę, że chciałby przeprowadzić kontrolę, słyszy: – Ja tu tylko przychodzę zająć się wnuczką, kiedy córka pracuje. Proszę przyjechać, kiedy będzie zięć, to on pali w piecu – zachęca. Strażnicy sporządzają notatkę. Wrócą tu innego dnia.

– Palenie w piecach europaletami jest zabronione, bo pod-

czas ich spalania do atmosfery uwalniają się trujące substancje – wyjaśnia Krzysztof Walczak. Za spalanie takich materiałów grozi mandat do 500 zł.

– Interwencje są różne. Bywają nerwowe rozmowy – najczęściej wtedy, kiedy ktoś ma coś do ukrycia. To da się od razu wyczuć, jak wchodzimy na teren nieruchomości, takie osoby zachowują się nerwowo i stosują zaczepki słowne. My jednak na nie nie reagujemy i robimy swoje – opowiada Katarzyna Warchoł. Zastrzega, że od czasu do czasu zdarzają się też miłe wizyty,

gdzie mieszkańcy z uśmiechem na twarzy zapraszają strażników do swojej domowej kotłowni.

Godz. 14.40

W drodze na kolejne zgłoszenie zauważamy, że z komina mijanego przez nas domu wydobywa się ciemny dym. Strażnicy postanawiają przeprowadzić kontrolę. Parkujemy na podjeździe. W powietrzu unosi się nieprzyjemny, drapiący zapach. Kontrola zaczyna się od pytania o to, jaki mieszkanca ma piec i czym w nim pali. Następnie schodzimy do piwnicy, aby to sprawdzić i sporządzić protokół. Strażnicy dokładnie oglądają piec. – Na tabliczce znamionowej nie ma informacji o klasie, wyprodukowano go w 2005 r., czyli jest on

bezklasowy. Wewnątrz spalane jest czyste drewno – dyktuje do protokołu Walczak. Strażnicy na koniec inspekcji nakleją na piec naklejkę informującą, że można w nim palić tylko do 1 lipca 2024 r. To następstwo wprowadzenia w 2018 r. uchwały antysmogowej. Dodatkowo mieszkańcy otrzymują materiały informacyjne na temat akcji Zmień Piec, w ramach której mogą skorzystać z różnych dopłat, umożliwiających wymianę na ekologiczne źródło ogrzewania. Krzysztof Walczak wychodząc zagląda jeszcze do pomieszczenia, gdzie składowany jest opał.

– Część jest czystym drewnem, ale są tu też fragmenty europalet, którymi nie można palić. Niektóre elementy są klejone albo malowane – stwierdza Walczak. I wypisuje mandat na 200 zł.

– Z roku na rok obserwujemy coraz większe postępy, ludzie są bardziej świadomi, uczą się, że nie wolno spalać odpadów – podsumowuje strażniczka. – Najprzyjemniejsze są takie sytuacje, gdy ktoś palił materiałami niedozwolonymi, ale za pół roku, gdy znów idziemy na kontrolę, okazuje się, że ta osoba dostosowała się do wymogów i już nie spala odpadów. Ma węgiel dobrej jakości, czyste drewno. I to jest budujące, że nasze interwencje przynoszą pozytywny skutek.

O podejrzanym dymie z komina można powiadomić telefonicznie.

W przypadku pieców bezklasowych czy 1. i 2. klasy, strażnicy informują o programie KAWKA Plus

Marlena Stremier

Z miasta

Dwa tygodnie wielkiej wiosennej deratyzacji miasta

1 marca startuje wiosenna, obowiązkowa akcja deratyzacyjna. Tego dnia właściciele i zarządcy powinni wyłożyć specjalne preparaty gryzoniobójcze.

Oznacza to, że z chwilą rozpoczęcia deratyzacji powinny zostać wyłożone odpowiednie preparaty. Powinny być one uzupełniane na bieżąco przez cały czas trwania obowiązkowego odszczurzenia, a jeżeli preparaty będą ciągle pobierane, nawet po zakończeniu jej terminu. Należy na bieżąco prowadzić monitoring pobierania preparatu i usunąć go, dopiero gdy gryzonie przestaną się nim interesować.

Obowiązek właścicieli

Obowiązek przeprowadzenia deratyzacji spoczywa na właścicielach nieruchomości, rozumianych także jako współwłaściciele, użytkownicy wieczystości, jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu i inne podmioty władające nieruchomościami.

Lista nieruchomości

Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia obowiązkowej deratyzacji podlegają obecnie nieruchomości, na których zlokalizowane są:

- budynki wielolokalowe podpiwniczone
- lokale gastronomiczne wraz z terenem pod podwyższonymi podestami ogródków gastronomicznych
- obiekty handlowe branży spożywczej
- magazyny żywności i produktów rolnych
- gospodarstwa rolne i hodowlane

FOT. JOANNA LEJA

Szczurów jest kilkadziesiąt gatunków. Żyją na całym świecie oprócz Antarktydy. We Wrocławiu mamy szczury śniade i wędrownie

- zakłady przetwórstwa żywności
- szpitale

- hotele, internaty, domy akademickie i bursy

- obiekty, w których prowadzone jest zbiorowe żywienie

- wolnostojące komórki i pomieszczenia gospodarcze przynależne do zabudowy wielolokalowej

- wnętrza międzyblokowe oraz miejsca zbierania odpadów w zabudowie wielolokalowej na obszarze ścisłego centrum Wrocławia, to znaczy na obszarze ograniczonym rzeką Odrą, ul. Świętego Ducha, ul. Frycza-Modrzewskiego, Podwalem i ul. Sikorskiego

- obiekty, w których prowadzona jest działalność w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów

- schroniska dla zwierząt
- ogród zoologiczny

a także:

- sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o średnicach od 500 mm, przebiegająca w obrębach geodezyjnych: Gaj, Grabiszyn, Kleczków, Muchobór Mały, pl. Grunwaldzki, Południe, Popowice

- Rakowiec, Stare Miasto, Tar-nogaj

- cała sieć kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej w obrębie Stare Miasto wraz ze studniami i wpustami deszczowymi

- studnie telekomunikacyjne i ciepłownicze na Starym Mieście

- teren Fosy Miejskiej.

W przypadku występowania gryzoni, deratyzację należy przepro-

wadzać również poza terminami i terenami określonymi w regulaminie.

Właściciel, posiadacz lub zarządzający nieruchomością obowiązani są utrzymywać ją w należytym stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, a w szczególności zwalczać gryzonie, insekty i szkodniki.

Karmiąc gołębie, hodujesz gryzonie

Obserwuje się jednak zwiększenie populacji szczurów w centrum miasta. Przyczyną tego zjawiska jest łatwa dostępność pożywienia. Przyczyniają się do tego sami mieszkańcy, którzy wyrzucają duże ilości jedzenia do śmieci, często poza pojemniki, a także resztki pożywienia bezpośrednio na zie-

mię i tereny zielone, dokarmiając ptaki.

Można przeciwdziałać temu zjawisku, stosując kilka prostych zasad:

- nie wyrzucać odpadów, w szczególności resztek jedzenia, poza pojemniki do gromadzenia odpadów, zamykać kłapy w pojemnikach na odpady

- dbać o utrzymanie miejsc gromadzenia odpadów w należytym stanie porządkowym i sanitarnym

- utrzymywać piwnice w należytym stanie porządkowym

- nie dokarmiać ptaków w miejscach dostępnych dla szczurów, w szczególności wysypując pożywienie bezpośrednio na powierzchnię terenu.

Joanna Leja

FOT. TOMASZ HOŁOD

Rocznie ZZM poddaje zabiegom pielęgnacyjnym do 4,5 tys. drzew

Wspólnie wycinają jemiolę

Jemiolę najlepiej usuwać razem, żeby na wypielęgnowane drzewa ptaki nie rozsiewały jej z sąsiedztwa. Dlatego dwie spółdzielnie mieszkaniowe, Energetyk i Wojewodzianka, porozumiały się z wrocławskim Zarządem Zieleni Miejskiej.

Jemiola usuwana jest z drzew rosnących w okolicy wzdłuż ul. Powstańców Śląskich – od Orlej do Hallera, w tym także przy ul. Januszowickiej i Sokolej. Prawie równocześnie o swoje działki zadbały także zarządy pobliskich osiedli.

– Na naszym terenie jest bardzo dużo jemioli – twierdzi Maciej Zięba, prezes SM Energetyk we Wrocławiu. – Zależy nam, aby Wrocław był miastem zielonym, a tylko kompleksowe działania

mają tu sens. Podobnie uważa Rafał Letki, wiceprezes SM Wojewodzianka we Wrocławiu.

– Co z tego, że usunęlibyśmy jemiolę sami, jeśli potem i tak rozsiałaby się z sąsiadujących drzew – mówi. – Musimy się śpieszyć, za chwilę zaczyna się okres lęgowy ptaków i takie przedsięwzięcia nie będą już możliwe.

Jemiola jest rośliną półpasożytniczą. Pobiera wodę i składniki odżywcze z drzewa, na którym

rośnie, przez co je osłabia. Rozsiewa się w ptasich odchodach. Samo jej usuwanie nie rozwiązuje problemu. Pielęgnacja drzew, gdzie pojawiła się jemiola, musi być wykonywana cyklicznie.

– Dziękujemy. Taka współpraca bardzo by się przydała także w innych miejscach, gdzie pielęgnujemy drzewa – mówi Jacek Mól, dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.

Katarzyna Wiązkowska

Rozlicz PIT zdalnie, wybier

Podatki trzeba płacić. To jedna z dwóch rzeczy, przed którymi się nie ucieknie. Jak co roku, zachęcamy, żeby rozliczyć się we Wrocławiu, a w tym roku dodatkowo namawiamy – zróbcie to przez Internet! Będzie prościej i szybciej. Łatwiej też przedłużycie Status Podatnika w programie Nasz Wrocław. Jeśli jesteście już zarejestrowani, macie na to czas do 30 czerwca.

Rozliczyć się z fiskusem można obecnie w najróżniejszych miejscach: w urzędzie skarbowym, na poczcie, w pracy, a nawet w własnym domu. Każdy może wybrać najwygodniejszy dla siebie sposób. Którego byście nie wybrali – my namawiamy, wpiszcie w PIT swój wrocławski adres zamieszkania i wybierzcie właściwy dla niego urząd skarbowy. Dzięki temu będziecie mogli skorzystać z miejskiego programu Nasz Wrocław.

Kto zapisał się do programu, już wie, jakie są korzyści. Kto tego jeszcze nie zrobił, może skorzystać na bezpłatne wejściówki do 7 miejskich atrakcji (szczególny na grafice po lewej) plus pakiet zniżek do niemal 60 restauracji, kawiarni i sklepów oraz bilety imienne okresowe MPK z 25-proc. rabatem. Wystarczy zapisać się do programu Nasz Wrocław i potwierdzić, że płacimy podatki we Wrocławiu.

Najlepiej i najszybciej zrobimy to za pomocą UPO – w 5 minut, bez wychodzenia z domu i kolejek. Możemy też zrobić to klasycznie, wypełniając drukowany PIT i przesyłając go do Urzędu Skarbowego. Wtedy jednak czeka nas konieczność wizyty z PIT-em i potwierdzeniem nadania go w Centrum Obsługi Podatnika przy ul. Kotlarskiej 41.

UPO (Urzędowe Potwierdzenie Odbioru) – potwierdzenie dla podatnika dokonania elektronicznej wysyłki deklaracji podatkowej do urzędu skarbowego bądź deklaracji rozliczeniowych i zgłoszeniowych do ZUS-u. Jest tworzone zarówno podczas korzystania z oficjalnego serwisu Ministerstwa Finansów (podatki.gov.pl), jak i innych serwisów internetowych oraz programów do rozliczania PIT. Możemy je pobrać po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia naszej deklaracji podatkowej przez Urząd Skarbowy na e-mail lub ze strony/programu, w których wypełnialiśmy deklarację. Ze względów bezpieczeństwa zalecamy korzystanie z oficjalnej strony Ministerstwa Finansów.

Kara czy nagroda?

Jeśli z jakiegoś powodu nie rozliczymy swojego PIT-a, 1 maja zostanie on wysłany do urzędu automatycznie. Od kilku lat urząd skarbowy przygotowuje dla każdego gotowy do przesłania PIT na podstawie danych przekazanych przez pracodawców. Warto jednak do niego zajrzeć – choćby po to, by sprawdzić, czy mamy podany w nim wrocławski adres zamieszkania i wrocławski urząd skarbowy. Jak rozliczyć się przez Internet, opisujemy dokładnie poniżej.

Po 24 godzinach na naszym profilu pojawi się możliwość pobrania pliku UPO lub otrzymamy go na nasz adres e-mail. Jest to dowód na to, że nasza deklaracja została dostarczona do urzędu. Plik UPO w wersji XML lub numer referencyjny z tego dokumentu będzie nam też potrzebny do samodzielnego potwierdzenia statusu wrocławskiego podatnika w programie Nasz Wrocław.

Jak elektronicznie rozliczyć PIT?

Wejdź na stronę

www.podatki.gov.pl/pit/twoj-e-pit

i zaloguj się do e-Urzędu Skarbowego

- przez login.gov.pl za pośrednictwem:
  - profilu zaufanego – sprawdź, jak założyć na pz.gov.pl,
  - e-dowodu – to dowód osobisty z warstwą elektroniczną, by z niego skorzystać, użyj aplikacji mobilnej albo czytnika podłączonego do komputera,
  - bankowości elektronicznej – zaloguj się do swojego banku w Internecie i wybierz e-Urząd (więcej na www.mojeid.pl)
- lub swoimi danymi podatkowymi – w tym celu przygotuj:
  - PESEL
  - kwotę przychodu z rozliczenia za 2019 r.
  - kwotę przychodu z jednej informacji od płatników za 2020 r. (np. z PIT-11 od twojego pracodawcy)
  - kwotę nadpłaty/podatku do zapłaty z rozliczenia za 2019 r.
- przez aplikację mObywatel – w tym celu ściągnij aplikację, aktywuj ją za pomocą profilu zaufanego, a następnie zeskanuj kod QR.

Pobierz UPO

Wejdź na stronę www.podatki.gov.pl/pit/twoj-e-pit i zaloguj się do e-Urzędu Skarbowego. Po otrzymaniu informacji o pozytywnej weryfikacji złożonej deklaracji, skorzystaj z bocznego menu w serwisie i wybierz Twoje usługi, a potem Twój e-PIT. Na nowej podstronie, z zakładki na górze wybierz Złożone dokumenty, a następnie rok rozliczenia podatku dochodowego. Na dole strony znajduje się przycisk do pobrania pliku UPO.

Dołącz do Naszego Wrocławia

W programie Nasz Wrocław można zarejestrować się za pośrednictwem formularza na stronie internetowej www.wroclaw.pl/nw-rejestracja lub w aplikacji mobilnej Nasz Wrocław dostępnej w sklepach Google Play lub App Store. Podczas rejestracji należy podać pełne dane osobowe m.in. numer PESEL, adres zamieszkania, adres e-mail i opcjonalnie numer posiadanej karty URBANCARD. Po zakończonej rejestracji należy potwierdzić status podatnika.

Potwierdź status podatnika od 1 III

Aby to zrobić, należy wejść na stronę www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw lub otworzyć aplikację mobilną Nasz Wrocław, zalogować się na swoje konto, dodać plik UPO w formacie xml lub podać numer referencyjny.

Podatnicy, którzy nie potwierdzą swojego statusu w programie Nasz Wrocław do 30 czerwca br., stracą – do czasu potwierdzenia statusu – możliwość korzystania z benefitów dostępnych w programie.

Rozlicz P

podatki.gov.pl

Wybie

profil
zaufany

e-dow

LUB

profil
zaufany

e-dow

Twoje us

Jako zweryfikowany wrocławski p

Wracając do Wrocławia – naturalnie

PIT przez Internet

Wejdź na:

> e-Urząd Skarbowy >
Zaloguj się

Wybierz sposób logowania:

vód

LUB

bankowość
elektroniczną

LUB

dane podatkowe
(PESEL/NIP
+ kwota przychodu
2019 i 2020)

Kliknij i wybierz:

usługi > Twój e-PIT

Podatnik korzystaj z profitów w programie

**NASZ
WROCŁAW**

Co daje Nasz Wrocław?

- Raz w roku
7 bezpłatnych wejściówek

- Zniżki do niemal 60 restauracji, kawiarni i sklepów przez cały rok
- Tańsze imienne bilety okresowe MPK

Nasze osiedla

Nanogranty na Maślicach

Ruszyła druga edycja nanogrants na Maślicach. Wsparcie finansowe w wysokości 1 tys. zł przeznaczone zostanie dla lokalnych organizacji pozarządowych działających na rzecz osiedla. Nanogranty są odpowiedzią na wrocławskie mikrogranty, ale na mniejszą, osiedlową skalę. W poprzedniej edycji dofinansowanie uzyskał Klub Sportowy Maślice Wrocław. Dla drużyny zakupiono sprzęt piłkarski, w tym piłki i stroje. Z nanogrants skorzystała również organizacja Wrock&Roll – uzyskane pieniądze przeznaczono na rolkotekę, czyli imprezę taneczno-muzyczną dla rolkarzy. Wnioski można składać elektronicznie e-mailem: maslice@osiedla.wroclaw.pl do 28 lutego. Na stronie l.wroclaw.pl/maslice-nanogrants znajduje się regulamin akcji, a także formularz zgłoszeniowy.

Boisko na Przedmieściu Świdnickim

Za kilka miesięcy w szkole ZSP nr 13 przy pl. Muzealnym powstanie nowe boisko wielofunkcyjne. Będzie ono miało nawierzchnię przeznaczoną do gier zespołowych. Przestrzeń zostanie wyposażona w piłkochwyty systemowe, odwodnienie, oświetlenie, 3-torową bieżnię o długości 75 m, skocznnię do skoków w dal, siłownię zewnętrzną i część sportową. Pojawi się również mała architektura, czyli chodniki, ławki i kosze na śmieci.

Pl. Grunwaldzki ma miejsce do integracji

15 lutego przy ul. Skłodowskiej-Curie zostało otwarte nowe centrum integrujące mieszkańców. Na razie na miejscu będą się odbywać zajęcia w świetlicy dla dzieci w grupach do 5 osób. Będą one obejmowały odrabianie zadań domowych i wycieczki w okolice pl. Grunwaldzkiego. W przyszłości zostanie tu uruchomiona bezpłatna poradnia prawna, punkt wymiany sąsiedzkiej i klub dla studentów chcących zaangażować się w wolontariat. Centrum zarządza Wrocławskie Spółdzielnia Socjalna we współpracy z fundacją Ładne Historie i Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta. Pierwsze akcje powinny zacząć się w marcu. Więcej o przyszłych wydarzeniach będzie można poczytać na stronie www.placgrunwaldzki.com.

Na Sępolnie zamiast kontenerów staną ekologiczne pojemniki na odpady

Na osiedlu znikną kontenery na śmieci, a pojawią się nowoczesne i ekologiczne pojemniki na odpady, w tym także podziemne. To w ramach pilotażowego programu realizowanego przez Wrocławskie Mieszkania.

W ramach porządkowania miejsc zbiórki odpadów na wrocławskim Sępolnie pojawią się pojemniki podziemne i drewniane pergole porośnięte pnączem.

Tym samym znikną kontenery na śmieci, które szpecą uliczki, a w ich miejsce pojawią się nowoczesne i ekologiczne pojemniki na odpady. Będą one podzielone ze względu na rodzaj odpadów, a zastosowana technologia pozwoli uniknąć zalegania śmieci na drogach, poprawi się też estetyka osiedla.

Podziemne wygodniejsze

– Pojemniki podziemne są łatwe w obsłudze. Komory pojemników wkopywane są w ziemię. Są one odpowiednio izolowane od wilgoci i podchodzenia wód podziemnych. Dzięki temu nie będzie dochodzić do procesów fermentacji odpadów i nie będzie czuć nieprzyjemnego

Wizualizacja osłon śmietnikowych na Sępolnie – w wersji naziemnej zabudowanej pergolą

zapachu – tłumaczy Katarzyna Galewska z Wrocławskich Mieszkań. Z kolei drewniane pergole będą służyły jako wiaty dla odpadów zielonych. Będą miały lekką, ażurową zabudowę.

– Wiaty te doskonale wkomponują się w otaczający teren. Warto pamiętać, że na Sępolnie mieszkańcy mają ogródki przydomowe, przy których pielęgnacji powstają tzw.

odpady zielone, np. liście czy skoszona trawa – dodaje Galewska.

Pół miliona zł na 55 miejsc

Koncepcja organizacji miejsc zbiórki odpadów na Sępolnie uzgadniana była z Miejskim Konserwatorem Zabytków, radnymi osiedla i mieszkańcami. Tego typu pojemniki Wrocławskie Mieszkania postawiły już na przykład we

wnętrzu ulic Prądyńskiego i Komuny Paryskiej.

Pilotażowy program rozpocznie się jeszcze w tym roku. Docelowo w części południowej osiedla powstanie 55 takich miejsc. W tym roku pojawią się pierwsze z nich. Na I etap prac miasto przeznaczy 500 tys. złotych.

Monika Dubec

KOWALE

Nowe Centrum Aktywności Lokalnej

Prace nad nowym Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Ełckiej dobiegają końca. Wkrótce budynek zostanie oddany do użytku. Na 160 mkw. znajdą się sale dydaktyczne, w tym jedna wielofunkcyjna przeznaczona m.in. na działania multimedialne, dwie toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami i pomieszczenia socjalne.

Budynek, który będzie też siedzibą Rady Osiedla Kowale, wyposażony zostanie w ekologiczne rozwiązania takie jak: fotowoltaika, dwufunkcyjne panele klimatyzacyjne, które zgodnie z potrzebą ogrzewają lub ochładzają, docieplenie i inne rozwiązania energooszczędne stosowane w pozostałych CAL-ach.

Choć z zewnątrz parterowe Centrum Aktywności Lokalnej wygląda zwyczajnie, w środku to funkcjonalny, nowoczesny obiekt. Wnętrze jest już gotowe, dlatego budynek zostanie za chwilę przejęty przez zarząd, choć do zrealizowania zostało jeszcze kilka prac na zewnątrz, w tym podjazd dla osób z niepełnosprawnościami, parking dla aut, a także stojaki na rowery.

– Wszyscy mieszkańcy Kowal, którzy chcą się podzielić swoimi pasjami, marzeniami, talentami albo zaprosić kogoś na swój wy-

kład, będą mieli teraz miejsce, by to zrobić – tłumaczy Bartosz Nowak z Zarządu Inwestycji Mie-

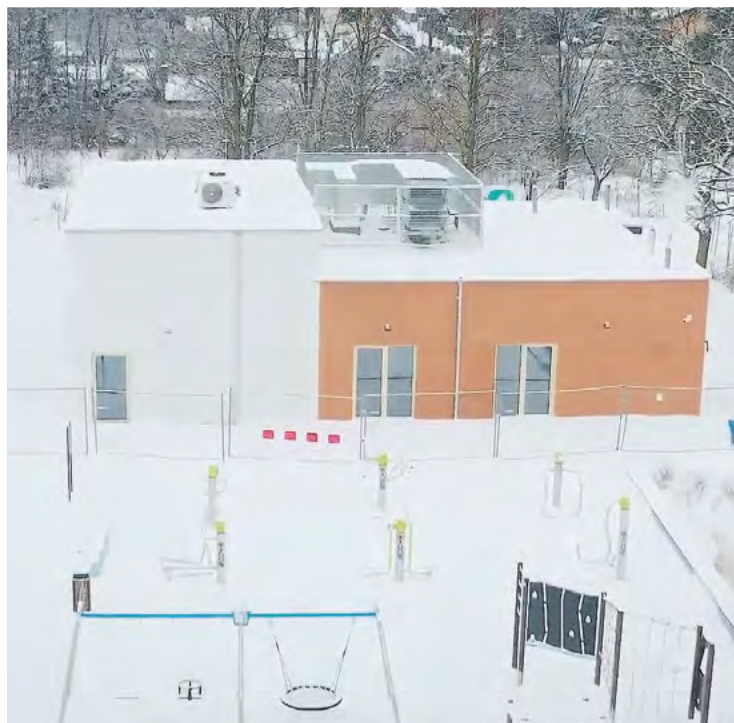
skich. Wyjaśnia, że właśnie po to we Wrocławiu powstają tego typu centra, aby mieszkańcy mogli

w swoich lokalnych społecznościach poznawać się i wspierać. Miasto daje im możliwości techniczne, oni – swój czas, umiejętności i zapal.

W okolicy pojawiła się już mała architektura, czyli ławki i kosze na śmieci. Mieszkańcy mogą korzystać z placu zabaw i siłowni na powietrzu, które zostały wybudowane niedaleko CAL-a w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Teren dookoła budynku zostanie zagospodarowany, kiedy zrobi się cieplej.

Inwestycja realizowana przez Zarząd Inwestycji Miejskich kosztowała blisko 1,7 mln zł.

– Budowanie lokalnych wspólnot jest niezwykle ważne, dlatego inwestujemy w kolejne – mówi Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

Centrum Aktywności Lokalnej na Kowalach prawie gotowe

Marlena Urbaniak

My wrocławianie

Ty, ja i nasi sąsiedzi – poznajmy 28 wrocławian

My Wrocław to projekt pokazujący, że miasto tworzą przede wszystkim jego mieszkańcy. W ramach akcji na oficjalnym fanpage'u miasta w 28 dni poznamy 28 wrocławian. To artyści, muzycy, ale także nasi sąsiedzi i znajomi. Zobaczymy, co wnoszą swoją historią do historii Wrocławia.

Przez cały luty, codziennie o 20.00, na Facebooku Wrocław [Wroclove], poznajemy jednego bohatera lub bohaterkę. – Sportretowani mieszkańcy to ludzie w różnym wieku, zajmujący się różnymi rzeczami, tacy, którzy mieszkają tu od urodzenia, ale też ci, którzy przyjechali do Wrocławia niedawno. Każdy z nich wnosi do miasta coś unikalnego. Z pozoru niewiele ich łączy, ale razem tworzą Wrocław – tłumaczy Kasia Burda z Wydziału Promocji Miasta i Turystyki UMW.

Twórcom akcji #MyWrocław zależało, żeby przedstawić osoby w różnym wieku, o różnych pasjach i historiach. Część z nich urodziła się we Wrocławiu, a część zamieszkała tu później. Część jest znana szerzej, a część tylko po sąsiedzku, ale wszyscy tworzą Wrocław i oni są jego największą siłą.

„Dzięki mnie koszykarski Śląsk był potęgą”

Bohaterem akcji jest między innymi Maciej Zieliński – jeden z najlepszych polskich koszykarzy. Wielokrotny reprezentant kraju, który przez lata był związany z koszykarskim Śląskiem. Utalentowany sportowiec uznawany jest za jednego ze sportowych ambasadorów Wrocławia.

„Dzięki mnie jesteśmy wrażliwsi”

Konrad Imiela, dyrektor Teatru Muzycznego Capitol, aktor i mu-

Na Facebooku Wrocław [Wroclove] poznaliśmy już 18 bohaterów akcji, przed nami jeszcze 10 osób i ich historii

ce Legitymacje, kompozytorem i autorem piosenek. Tłumaczy musicalowe libretta, pisze scenariusze, reżyseruje. Jest laureatem Wrocławskiej Nagrody Teatralnej 2012 za zmianę wizerunku teatru muzycznego.

„Dzięki mnie futbol jest też wrocławski”

Za sprawą Roberta Rosołka, zawodnika Panthers Wrocław, a przy tym jednego z najbardziej utytułowanych futbolistów amerykańskich w Polsce, ten sport

„Dzięki mnie poznajemy świat”

Louis Mendy z pasją organizuje spotkania, podczas których dzieli się kulturą swojego ojczystego kraju. Pochodzi z Senegalu, ale obecnie studiuje we Wrocławiu na Uniwersytecie Ekonomicznym. Mimo że jest wrocławianinem dopiero od 3 lat, biegle posługuje się językiem polskim.

„Dzięki mnie słyszymy więcej”

Piękne słowa od Mesajah – kolejnego bohatera akcji #MyWrocław. Wokalista reggae, autor tekstów, producent i kompozytor, urodził się we Wrocławiu i to właśnie tu zaczynał swoją muzyczną przygodę z Natural Dread Killaz. Jego niepowtarzalna barwa głosu i wielka przebojowość zapewniły mu możliwość występów na najważniejszych imprezach muzycznych.

„Dzięki mnie wiecie, że można”

Dzięki pani Barbarze Iwanowskiej wiemy, że można robić wiele rzeczy i rozwijać swoje pasje w każdym wieku. Wrocławianka od 1949 roku, aktywna emerytka, laureatka wielu konkursów literackich i poetka, której teksty w głównej mierze inspirowane są własnymi obserwacjami ludzi i ich życia. Oprócz pisania pani Barbara gra w serialach telewizyjnych, mogliśmy ją również zobaczyć w spocie W kółko kręcę we Wrocławiu, czyli akcji promującej poruszanie się na rowerze o każdej porze roku i w każdym wieku.

„Dzięki mnie Wrocław pachnie kwiatami”

Tak przedstawia się Kamila Stachów – kwiaciarka, która od 2007 roku przyozdabia Wrocław kwiecistymi aranżacjami. Bohaterkę cyklu spotkacie na placu Solnym i tam na własne oczy możecie się przekonać, jak magiczne jest to

od 2018 roku. Prywatnie gra na gitarze basowej i elektrycznej, w wolnych chwilach z pasją podróżuje po Polsce.

„Dzięki mnie jest kolorowo i wesoło”

Kolejną wyjątkową osobą, którą poznaliśmy w ramach akcji

Barbara Iwanowska, mimo wieku, wciąż żyje z pasją i aktywnie

miejsce. Przy okazji nie zapomnijcie kupić kwiatów do przystrojenia domu.

„Dzięki mnie jemy zdrowiej”

To słowa wypowiedziane przez Igora Łukawskiego – menedżera baru VEGA, z powodzeniem promującego kulturę wegańską w naszym mieście. Przyjechał do nas z Mińska, we Wrocławiu mieszka

#MyWrocław, jest Julka Zielińska. Oprócz zamiłowania do aktorstwa kocha przygodę i z pasją trenuje akrobatykę powietrzną na szarfach. Jest również uczennicą Młodzieżowej Akademii Musicalowej. Możecie kojarzyć Julkę także ze spotu „Wrocław – z miłości do krasnali”, który niedawno ukazał się w sieci.

Joanna Leja

Konrad Imiela znany jest wrocławianom jako dyrektor Capitolu

zyk, w ramach akcji #MyWrocław przypomina nam o wrażliwości. Konrad związał się z Wrocławiem 31 lat temu. Od lat wzbogaca ofertę kulturalną miasta. Jest współtwórcą Formacji Chłopi-

jest nam bliższy. Robert wnosi do naszego miasta wiele różnorodności i unikatowego talentu. W opinii wielu uchodzi za najlepszego twórcę wrocławskiego ramenu w restauracji Okami.

My wrocławianie

Czekały na strychu 100 lat – dokumenty z Breslau odnalezione na Uniwersytecie Medycznym

Rzadkiego odkrycia dokonali pracownicy remontujący zabytkowy budynek na terenie kampusu UMW przy ul. Chałubińskiego 7. Przedwojenne poniemieckie druki aktów urodzenia i pokwitowań wynagrodzeń znaleziono podczas prac rozbiórkowych na strychu.

Dokumenty pochodzące z przedwojennego Breslau zachowane są w bardzo dobrym stanie. Znaleźli je w czasie prac remontowych robotnicy budowlani. Niewypełnione druki pochodzące z początku XX wieku, drukowane ozdobnym gotykiem, przez sto lat leżały w budynku Uniwersytetu.

Budynek, w którym znaleziono dokumenty, powstał – tak jak cały kompleks klinik – pod koniec XIX wieku na działce między dzisiejszymi ulicami: Chałubińskiego, Mikulicza-Radeckiego, Pasteura i Skłodowskiej-Curie. Jeszcze kilka lat temu mieściła się tu apteka szpitala uniwersyteckiego, a przed wojną najprawdopodobniej swoją siedzibę miała tu administracja. Autorem koncepcji budowy szpitali klinicznych był Ludwиг von Tiedemann, który podobny kompleks zaprojektował w Halle. Szczegółowy plan przygotował Joseph Waldhausen.

– Ściągając poszycie dachu, zobaczyliśmy, że pod dachówkami leżą papiery, przysypane cienką warstwą gruzu, niczym niezabezpieczone, bardzo stare, pochodzące jeszcze z Breslau – opowiada Rafał Pawlik, pracownik firmy budowlanej, który znalazł dokumenty.

Formularze pisane są czcionką gotykiem. To głównie egzemplarze aktów urodzenia, z kwestionariuszem kilkunastu szczegółowych pytań. Dotyczą one między innymi: pochodzenia rodziców,

Druki aktów urodzenia i pokwitowań pisane ozdobnym gotykiem wynagrodzeń zachowały się w bardzo dobrym stanie

języka ojczystego, stanu cywilnego, wykonywanego zawodu czy wyznania. Po wypełnieniu druki miały trafić do Urzędu Statystycznego w Berlinie.

➤ – Znalezienie tych dokumentów z początku XX wieku to dla nas wielka niespodzianka i zarazem prezent.

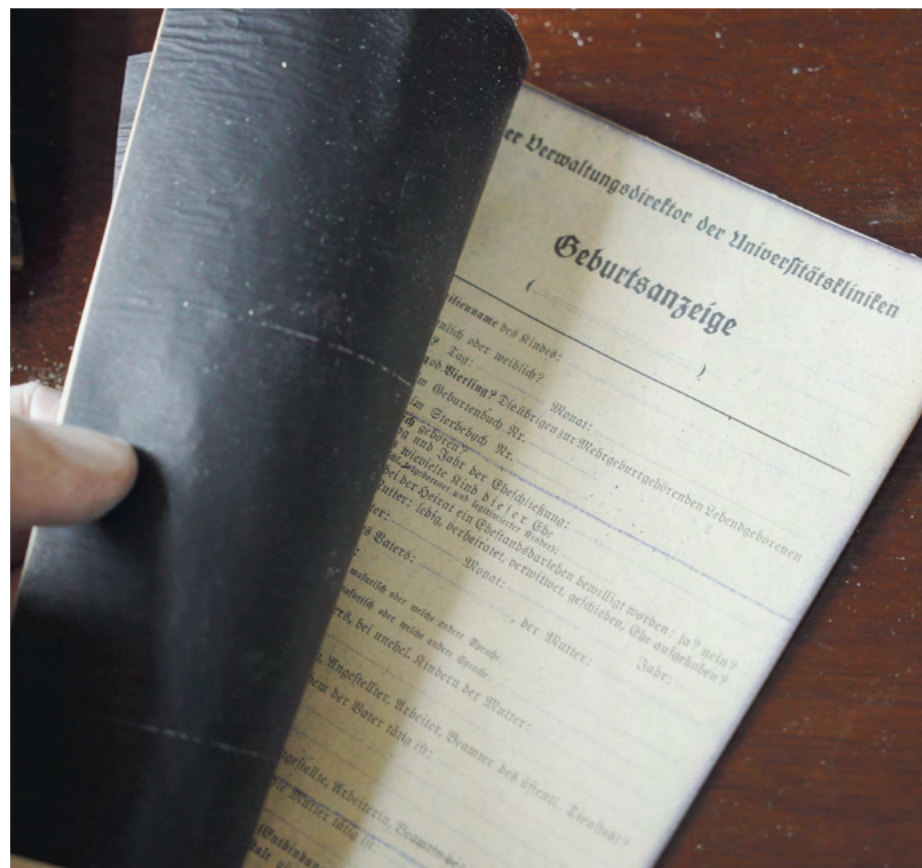
– Dzieje się to bowiem akurat w momencie, gdy intensyfikujemy nasze działania związane z powołaniem do życia dużego muzeum Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Ma ono zintegrować rozproszone jednostki i stworzyć jedno muzeum historyczne, pokazujące wspaniałą historię naszej uczelni powołanej jeszcze w 1811 r. Ostatnie historyczne znalezisko z pewnością zasili zbiory naszego muzeum – tłumaczy

prof. Tomasz Zatoński, prorektor ds. budowania relacji i współpracy z otoczeniem UMW.

Po remoncie, który ma zakończyć się późną wiosną 2022 roku, budynek dawnej apteki zyska drugie życie. Odrestaurowane zabytkowe wnętrza zostaną przystosowane na nowe sale dydaktyczne Centrum Symulacji Medycznej – będą tu szkoleni lekarze-chirurdzy. Celem projektu finansowanego przez

UE jest poprawa jakości kształcenia lekarzy chirurgów w ramach dwóch kursów: kursu urazowego, za który będzie odpowiadać dr Piotr Kolęda, oraz kursu laparoskopowego pod kierownictwem prof. Dariusza Patkowskiego. Tego rodzaju międzynarodowe kursy Centrum przeprowadza już teraz, ale nowe pomieszczenia zdecydowanie zwiększą jego możliwości.

Monika Dubec

1. Budynek, w dachu którego odkryto dokumenty, był jeszcze kilka lat temu apteką uniwersytecką 2. Po wypełnieniu druki miały trafić do Urzędu Statystycznego w Berlinie

My wrocławianie

Zęby chłodu wyrwały się wirowi polarnemu znad bieguna. Ale to żadna zima stulecia, tylko średni luty

Pogoda coraz częściej będzie nas zaskakiwać. To rezultat rozchwiania klimatu – rozmowa z dr. hab. Mateuszem Czesławem Strzeleckim, klimatologiem z Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego.

Atak zimy i dwudniowe intensywne opady śniegu spowodowały spore zaburzenia w funkcjonowaniu miast, w tym także Wrocławia. Tym bardziej że od kilku sezonów śnieg wrocławianie widzieli w śladowych ilościach. Powinniśmy być zaskoczeni takimi opadami czy wcale nie?

Nie możemy przesadzać. Opad śniegu był gwałtowny, ale pod względem ilości nie należał nawet do stanów średnich. Tak mniej więcej powinien wyglądać opad śniegu w zimie.

To doskonały dowód rozchwianego klimatu, który zaskakuje nas gwałtownością zmian. Nie jest wcale powiedziane, że równie nagle nie przyjdzie szybkie ocieplenie. Ten śnieg się wytopi i zaraz będziemy się martwić groźbą podtopień i powodzi.

Skąd przyszedł do nas mróz?

Mróz jest wypadkową procesów z ostatnich tygodni w wysokich szerokościach geograficznych, gdzie mieliśmy do czynienia z dosyć mocnym rozchwianiem i degeneracją wiru polarnego w wysokich warstwach atmosfery. Powinien on trzymać zimno wokół bieguna, jednak doszło do przerwania cyrkulacji i zęby chłodu wchodzą w średnie szerokości, czyli także nad Polskę. Stąd ten nagły atak zimy, który może się skończyć w ciągu kilkunastu godzin albo kilku dni.

Przyszedł śnieg i mróz, i zaraz pojawiły się głosy, że to najlepszy dowód na podważenie teorii o ociepleniu klimatu.

Wręcz przeciwnie. To przykład, jak niestandardowo i ekstremalnie może zachować się pogoda w danym okresie w związku z rozchwianiem systemu klimatycznego.

W gruncie rzeczy dzisiaj należy się zastanowić nad podziałem na pory roku, którym przypisuje się charakterystykę pogodową. Już myśleliśmy o końcu zimy. Parę tygodni temu baliśmy się mroźnej „bestii ze Wschodu”, zagrożenie minęło, był nawet weekend z temperaturą sięgającą 12–13 stopni Celsjusza. I nagle przychodzi do nas opad śniegu, który paraliżuje całe miasta.

Zmiana klimatu to szereg różnych procesów i mechanizmów, które doprowadzają do tego, że klimat przestaje być naszym sprzymierzeńcem i umożliwia bezpieczne funkcjonowanie ludzi.

Kilkudniowy paraliż, który dzisiaj mamy, to nie jest dramatyczna sytuacja. Poradzimy sobie z tym. Ale rozregulowanie klimatu doprowadzi do większej częstotliwości nagłych zjawisk: opadów śniegu, w marcu możemy się spodziewać nawałnic, potem może się pojawić wyjątkowo suchy okres. Ich efekty mogą być dużo bardziej dramatyczne. To wszystko przykłady, które powinny być sygnałami dla władz miast, dla rządzących, że funkcjonujemy w przestrzeniach niegotowych na zmiany klimatu.

Rozmawiał: Tomasz Wysocki

dr hab. Mateusz Czesław Strzelecki jest laureatem 30 Kreatywnych Wrocławia 2020

FOT. TOMASZ HOŁOD

Czwartek

18.02.2021

☁️ słabe opady deszczu
☔ przewidywane opady 0,63 mm
➡️ prędkość wiatru 0,87 m/s
🌅 wschód słońca 06:59
🌇 zachód słońca 17:12

☁️ 3 °C
/ 1 °C

Piątek

19.02.2021

☁️ słabe opady deszczu
☔ przewidywane opady 0,17 mm
➡️ prędkość wiatru 3,83 m/s
🌅 wschód słońca 06:57
🌇 zachód słońca 17:14

☁️ 6 °C
/ 0 °C

Sobota

20.02.2021

☁️ pochmurno z przejaśnieniami
☔ brak opadów
➡️ prędkość wiatru 3,02 m/s
🌅 wschód słońca 06:55
🌇 zachód słońca 17:16

☁️ 8 °C
/ 1 °C

Niedziela

21.02.2021

☁️ całkowite zachmurzenie
☔ brak opadów
➡️ prędkość wiatru 2,74 m/s
🌅 wschód słońca 06:53
🌇 zachód słońca 17:18

☁️ 12 °C
/ 4 °C

Poniedziałek

22.02.2021

☁️ lekkie zachmurzenie
☔ brak opadów
➡️ prędkość wiatru 6,41 m/s
🌅 wschód słońca 06:51
🌇 zachód słońca 17:19

☁️ 11 °C
/ 3 °C

Wtorek

23.02.2021

☁️ całkowite zachmurzenie
☔ brak opadów
➡️ prędkość wiatru 3,63 m/s
🌅 wschód słońca 06:49
🌇 zachód słońca 17:21

☁️ 12 °C
/ 6 °C

Wrocławskie pokolenia

Fundacja Olgi Tokarczuk zachęca uczniów: Napisz własną mowę noblowską, zainspiruj i wygraj

W sobotę, 7 grudnia 2019 r., w Sztokholmie Olga Tokarczuk wygłosiła mowę noblowską w języku polskim, którą zatytułowała „Czuły narrator”. Pisarka poruszyła wiele ważnych tematów, a jej wykład odbił się szerokim echem w Polsce i za granicą. Teraz zachęca młodzież, aby wyraziła swoje uczucia, opinie, obawy w podobnej formie.

Fundacja noblistki rozpoczęła działalność 3 października ub.r., ale organizatorzy zdążyli już przeprowadzić spotkania, debaty, dwa konkursy literackie dla dzieci i młodzieży oraz konkurs na hasła (kobiet-artystek) w Wikipedii. Teraz uczniowie szkół ponadpodstawowych mogą spróbować sił pisząc własną mowę noblowską. Konkurs organizowany jest wspólnie z Wrocławskim Domem Literatury.

Opowiedz o świecie

Mottem konkursu są słowa Olgi Tokarczuk, wrocławskiej noblistki: „To, jak myślimy o świecie i – co chyba ważniejsze – jak o nim opowiadamy, ma olbrzymie znaczenie. Coś, co się wydarza, a nie zostaje opowiedziane, przestaje istnieć i umiera”.

Jak zdobyć Nagrodę Nobla?

Konkurs na mowę noblowską dla uczniów szkół ponadpodstawowych

Fundacja Olgi Tokarczuk została powołana, by wspierać kulturę i sztukę polską oraz światową, w Polsce i za granicą

Zadaniem uczniów szkół ponadpodstawowych jest przygotowanie własnej mowy noblowskiej (do 6 tysięcy znaków ze spacjami), tak jakby mieli wygłosić to słynne przemówienie przed publicznością w Sztokholmie. Prace oceni jury w składzie: Marta Mizuro, Waldemar Okoń, Luiza Rzymowska i Dawid Szkoła.

Każda szkoła może zgłosić maksymalnie 5 prac. – Nie stawiamy

żadnych ograniczeń w zakresie tematu mowy. Zależy nam, by zawierała przekaz, który autor lub autorka uważają za szczególnie ważny – podkreślają organizatorzy.

Nie zwlekaj

Termin nadsyłania prac to 26 lutego 2021 r. na adres konkurs@domliteratury.wroc.pl (z tytułem „Jak zdobyć Nagrodę Nobla? Kon-

kurs dla szkół ponadpodstawowych”). Zgłoszenie musi zawierać zgodę rodzica lub opiekuna prawnego na udział w konkursie i kontakt do nauczyciela.

Nagrodami będą książki z autografem Olgi Tokarczuk i zaproszenie do udziału w warsztatach wystąpień publicznych. Wyni-

ki poznamy 31 marca 2021 r. na stronie internetowej Miasta Literatury UNESCO. Tam też znajdują się regulamin konkursu oraz bezpłatne materiały – scenariusze lekcji oraz filmy – które mogą być pomocne w przygotowaniu się uczniów do konkursu.

Magdalena Talik

www.literatura.wroclaw.pl

Nowy doradca ds. osób z niepełnosprawnościami

Radny Klubu Radnych Forum Jacka Sutryka Wrocław Wspólna Sprawa – Michał Piechel został powołany na stanowisko społecznego doradcy prezydenta Wrocławia ds. osób z niepełnosprawnościami. Od lat angażuje się w działalność społeczną na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Sam w wyniku dziecięcego porażenia mózgowego jest osobą z niepełnosprawnością fizyczną. Nominację odebrał 11 lutego.

Michał Piechel, nowy doradca osób z niepełnosprawnościami

Priorytetem w pracy społecznego doradcy prezydenta ma być praca nad wspólnym, miejskim projektem uchwały antydyskryminacyjnej osób z niepełnosprawnościami. Planuje on też organizację Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami im. Bartłomieja Skrzyńskiego.

Forum dla dialogu

– Główną ideą tego kongresu byłoby stworzenie samorządowego forum dla dialogu, wymiany poglądów i doświadczeń we współpracy z władzą rządową. Moim pragnieniem jest, aby echo tego kongresu miało wymiar ogólnopolski, z akcentem samorządowym, i przekładało się na odczuwalną poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin – tak podsumował swoje plany.

Działalność Michała Piechela wesprze od strony technicznej Biuro Wrocław bez Barrier, znaj-

dujące się w strukturze Departamentu Prezydenta UM Wrocławia.

Magister teologii

Michał Piechel urodził się 28 lutego 1986 r. we Wrocławiu. Szkołę podstawową i gimnazjum ukończył w Zespole Szkół nr 21 przy ul. Ignuta, następnie uczył się w Liceum Integracyjnym „Amigo” przy ul. Żelaznej we Wrocławiu. W 2013 r. z tytułem magistra teologii zakończył studia na Papieskim Wydziale Teologicznym w Katedrze Historii Filozofii.

Pracuje w Ośrodku Pamięć i Przyszłość. W 2013 r. został radnym Rady Osiedla Gądów-Popowice Płd., w której pełnił funkcję wiceprzewodniczącego zarządu osiedla. W 2014 r. w wyborach samorządowych został wybrany do Rady Miejskiej Wrocławia. W lipcu 2015 r. otrzymał powo-

łanie do Społecznej Rady przy Ośrodku Neuromed.

Był członkiem wielu stowarzyszeń: Pomocy Dzieciom i Młodzieży z Porażeniem Mózgowym „Ostoja”, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, Stowarzyszenia „Twoje Nowe Możliwości”. Działał w Krajowym Komitecie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo i w Społecznej Radzie Pożytku Publicznego kadencji 2017-20. Jest zapalonym kibicem Śląska Wrocław.

Kontakt do doradcy

Z nowym doradcą można skontaktować się mailowo: michal.piechel@rada.wroc.pl lub osobiście, umawiając się na rozmowę przez sekretariat Biura bez Barrier, tel. 71 777 89 69.

Monika Dubec

Wrocławskie pokolenia

Ośmiu wspaniałych wrocławskich wolontariuszy

Zgłoś się do konkursu dla tych, którzy lubią pomagać

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego zaprasza dzieci i młodzież szkolną do udziału we wrocławskiej 27. edycji Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków Ośmiu Wspaniałych. Pokażcie, że mimo trudnego roku pandemii działaliście i pomagaliście innym lub zgłóście znajomych.

To konkurs dla uczniów zrzeszonym w szkolnych kołach i klubach wolontariatu, a także dzieci i młodzieży (10-19 lat) zaangażowanych w wolontariat w ramach Świetlic Środowiskowych i Młodzieżowych Domów Kultury.

Podwójni laureaci

Konkurs jest dobrze znany uczniom i nauczycielom wrocławskich szkół i bardzo przez nich lubiany. A od trzech lat reprezentanci naszego miasta wybierani są także do ósemki wspaniałych wolontariuszy w edycji ogólnopolskiej. Jednym z takich podwójnych laureatów jest Maciej Zawistowski, uczeń kl. 3 w XII Liceum Ogólnokształcącym przy pl. Orłąt Lwowskich, laureat ubiegłorocznej edycji konkursu we Wrocławiu i edycji ogólnopolskiej.

Maciej jest wolontariuszem w Centrum Historii Zajezdnia od ponad dwóch lat. Na początku kolportował ulotki, pomagał w drobnych pracach, a skończyło się na wystawie czasowej o Kazimierzu Kanasiu. Sam ją zresztą wymyślił. Maciej wiąże swoją przyszłość z historią, więc to dla niego połączenie pracy i pasji. Wolontariuszem jest od 1. klasy gimnazjum, do którego chodził w Strzelinie.

Zainspiruj się

Konkurs powołano, aby pokazać i wyróżnić młodych ludzi, którzy pomagają innym. Jest to także okazja dla wolontariuszy, aby spotkać podobnych sobie

i wymienić się doświadczeniami. Ośmiu Wspaniałych jest też formą promocji idei wolontariatu wśród młodzieży. Aktywności i wybory dotychczasowych laureatów pokazują, że każdy może znaleźć tu miejsce dla siebie.

Do tej edycji zgłaszać można dzieci i młodzież, które w sposób szczególny wyróżniły się zaangażowaniem, empatią i zapałem do niesienia pomocy potrzebującym w trudnym, pełnym wyzwaniach i zmian roku szkolnym 2019/2020. Wiele działań zostało odwołanych lub zawieszonych, dlatego organizatorzy zachęcają do zgłaszania również akcji o mniejszej skali lub organizowanych w formule online.

Jak i do kiedy

Zgłoszenia może dokonać nauczyciel lub opiekun wolontariusza, wypełniając formularz i załączniki. Termin przesyłania dokumentów upływa 26 lutego 2021 r. Dostarczyć je można w formie elektronicznej (skan) na adres centrum@wolontariat.wroclaw.pl (tytuł e-maila: Konkurs Ośmiu Wspaniałych – zgłoszenie) lub w formie wydrukowanej na adres Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, pl. Dominikański 6, 50-159 Wrocław (dopisek na kopercie: Konkurs Ośmiu Wspaniałych – zgłoszenie) – pocztą albo osobiście (wrzutnia przy drzwiach wejściowych od parkingu, ul. Janickiego w godz. 8.00-16.00).

– Warto składać nominacje do Ośmiu Wspaniałych nie tylko po

Maciej Zawistowski zachęca do udziału w konkursie

to, by wyróżnić najaktywniejszych i najbardziej uczynnych, ale także, by pokazać osobom dotychczas niezaangażowanym w wolontariat, jak proste może być poma-

ganie. Dawanie siebie drugiemu człowiekowi nigdy nie jest bez-

interesowne, bo w zamian otrzymujemy wdzięczność, satysfakcję czy doświadczenie. Olbrzymią rolę pełni też otoczenie wolontariusza – rodzice, nauczyciele, koordynatorzy wolontariatu. To oni obserwują, jak wielkie zmiany w młodych osobach czyni pomaganie i to oni mogą zgłosić podopiecznego do Ośmiu Wspaniałych, motywując go tym wyróżnieniem do dalszej pracy – zachęca Maciej Zawistowski.

Na wszelkie pytania odpowiedzą pracownicy z zespołu ds. wolontariatu WCRS pod numerem 71 77 24 991. Regulamin i formularze zgłoszeniowe na stronie internetowej.

➤ – Doświadczenia: pandemii, izolacji i zmian klimatu w ostatnich kilku miesiącach pokazały, jak ważna jest bezinteresowna pomoc czyniona w najbliższym otoczeniu. Wiele młodych wrocławianek i wrocławian aktywnie wspierało osoby starsze, swoich rówieśników, najstarszych, poświęcając wolny czas i wkładając w to olbrzymi wysiłek – mówi Maciej Zawistowski.

Redakcja

www.wolontariat.wroclaw.pl

Krasnalowe wieści z Wrocławia

Jak powstała wielka waga? Czy krasnale, aby wzbić się w powietrze, korzystają tylko z życzliwości gołębi i bocianów? Na te i inne pytania wrocławskie skrzaty odpowiadają w swojej własnej gazecie! Drugi numer już do pobrania w internecie i na Rynku 14.

Krasnaludki, nasi najmniejsi mieszkańcy, są tak sławne, że stały się symbolem Wrocławia. Obecne w różnych zakątkach miasta zachęcają turystów do zwiedzania, odsyłając ich do swoich kolejnych braci. Turysty chodzą tak od jednego krasnala do drugiego. I mogliby tak chodzić bez końca, bo – jak wiadomo – krasnali jest bez liku, a opowiadają tak ciekawie, że nieraz proszono je o spisanie tych historii. I w końcu udało się...

Żeby dotrzeć do jak największego grona odbiorców, wrocławskie skrzaty zaczęły wydawać własną

gazetę. „Krasnalowe wieści” to kwartalnik wprost z bajkowego świata pełen opowieści o Wrocławiu, jego historii i zabytkach.

Aby jeszcze bardziej zachęcić do czytania i pobudzić kreatywność – swoje opowieści krasnale przekazują w formie zadań, zagadek i ciekawostek o mieście. W numerze pierwszym, świąteczno-zimowym, tematem przewodnim były – oczywiście – święta i kolorowy, pełen humoru i życia krasnalowy jarmark. Bohaterem drugiego wydania jest Krasnal Gołębiarz zwany Piórkiem. W tym numerze krasnale uczą, jak zro-

bić własnoręcznie samolot z kaptałutą i karmnik dla ptaków. Zapraszamy także do wzięcia udziału w konkursach, w których do wygrania są krasnalowe gadzety.

„Krasnalowe wieści” dostępne są na stronie www.wroclaw.pl, a także w wersji papierowej w Centrum Informacji Turystycznej, Rynek 14. Skrzatom ich kwartalnik pomagają redagować: przewodniczka Marta Miniewicz, rysowniczką Malina Mituni i Wydział Promocji i Turystyki Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Agata Zięba

Krasnal Gołębiarz jest bohaterem drugiego wydania gazety

Dla obcokrajowca

Загальнонаціональний перепис населення та квартир 2021

Перепис починається 1 квітня і стосується також мігрантів. Дані, зібрані у рамках перепису, впродовж найближчих 10 років будуть основою статистичних знань про Польщу.

Основною формою проведення перепису буде інтернет-перепис населення. Люди заповнять відповідні документи самостійно. Анкета для перепису буде доступна від 1 квітня на сайті www.spis.gov.pl, а заповнення анкети буде обов'язковим. Особи, які не можуть заповнити документи перепису у мережі Інтернет, матимуть можливість скористатися допомогою актуаріїв – осіб, які проведуть опитування. Актуаріїв прийдуть до бажаних або до них зателефонують.

У Нижньосілезькому воєводстві працюватиме 1202 актуаріїв, в одному лише Вроцлаві – 268 осіб.

– Дані перепису важливі. Багато інформації, що містяться у відповідях на запитання анкети, можна зібрати лише під час загального перепису населення. Це відбувається кожні 10 років. Прикладом таких інформацій можуть бути дані про рівень освіти або про інвалідність та особливі потреби. Без цього відповідні установи та управління працювали б наче «у пільгах» – пояснює нам Аліція Петрусевич із Статистичного управління у Вроцлаві.

Заповнення анкети займе нам 15 хвилин.

Спеціальна інфолінія щодо перепису населення (+ 48 22 279

99 99) повинна бути увімкнена від 15 березня.

Перепис стосується також мігрантів

У Вроцлавському статистичному управлінні нам повідомили, що обов'язок участі у переписі населення стосується також іноземців, які проживають у Польщі. Для них підготовляються документи іншими, аніж польськими мовами: українською, англійською, німецькою тощо.

Загальнонаціональний перепис населення 2021 триватиме 6 місяців.

The National Population and Housing Census 2021

The National Census 2021 will last 6 months, from 1st April. The census covers also migrants.

This year, unlike 10 years ago, the primary method of filling in the forms will be the Internet self-enumeration. The form will be

made available on www.spis.gov.pl on 1st April, and its filling will be compulsory. Enumerators will visit or call those for whom self-enumeration is not possible.

1,202 enumerators will be employed in the Lower Silesia Province, including 268 in Wrocław.

'The census data are important. Much information on forms is collected only during the census. Every 10 years. This refers, for example, to statistical data about the level of education or the degree of disability. Without knowledge in this respect, institutions and offices would act blindly,'

explains Alicja Pietrusiewicz from the Statistical Office in Wrocław.

It will take us 15 minutes to fill in the form.

A special census helpline (22 279 99 99) will be launched from 15th March.

The census covers also migrants

As we learned in the Wrocław Statistical Office, the obligation to fill in the census form will apply also to foreigners living in Poland. With these citizens in mind, documents in other languages, including Ukrainian, English or German, are under preparation.

Від 12 лютого вводяться зміни у обмеженнях

Від 12 до 26 лютого відчинені є готелі, кінотеатри, театри, філармонії, оперні театри, театри опери та балету, а також гірськолижні маршрути та басейни. Уряд підкреслює, що це не тривале, а умовне послаблення обмежень.

Готелі, мотелі, кінотеатри, філармонії, оперні театри, театри опери та балету мають працювати у санітарному режимі.

Максимальне заповнення (число зайнятих глядачами місць) не може перевищувати 50%. Допускаються заняття спортом просто неба.

Послаблення обмежень вводиться умовно на два тижні. Відчинені установи працюватимуть у санітарному режимі.

■ Готелі – відчинені для усіх бажаних, за умов дотри-

мання санітарного режиму (доступних має бути не більше 50% номерів, їжа повинна подаватися у готельні номери і за бажанням гостей. Ресторани у готелях залишаються зачиненими).

■ Знову відчиняються кінотеатри, театри, філармонії, а також оперні театри й театри опери та балету – під час культурних заходів може

бути зайнятих не більше 50% глядацьких місць. Обов'язково треба носити маску. Під час сеансу/вистави забороняється споживати їжу та напої.

- Відчиняються басейни. Аквапарки надалі зачинені.
- Гірськолижні маршрути відчинені.
- Відчиняються також спор-

тивні майданчики просто неба, тенісні корти тощо – любителі спорту можуть займатися ним на свіжому повітрі.

■ Тренажерні зали надалі зачинені. Ресторани можуть працювати так, як до дня послаблення обмежень – тобто можуть продавати страви на винос та з доставкою.

Changes of restrictions from 12th February

The government announced that further restrictions will be loosened. From 12th till 26th February, hotels, cinemas, theatres, philharmonics, operas, ski slopes and swimming pools will be opened. The government stressed that this is a provisional solution.

Hotels and accommodation places, cinemas, theatres, philharmonics and operas will operate in the sanitary regime, being filled to maximum 50% of their capacity. Activity in the open air is allowed.

■ Hotels are available to everyone, subject to compliance with the sanitary regime (50% of available rooms, meals delivered only to guests' rooms

upon request. Hotel restaurants will be closed).

- Cinemas, theatres, operas and philharmonics are reopened – maximum 50% of seats may be occupied during cultural events. The use of face masks is required. Consumption is prohibited.
- Swimming pools will be open. Aquaparks will still be closed.

■ Ski slopes will be open.

■ Open-air playing fields, courts etc. will be reopened for amateur sports activities.

■ Bodybuilding centres are still closed. Restaurants may operate according to the rules valid so far – they are allowed to offer takeaway meals or to deliver meals to customers.

Koszykarze walczą o medale!

– Wierzę w ten zespół od samego początku, a ostatnie wyniki pokazują, że zawodnicy też uwierzyli w swoje umiejętności i są w stanie pokonać każdą drużynę w tej lidze – mówi trener koszykarskiego Śląska Wrocław Olivier Vidin.

Przed rozpoczęciem sezonu chyba nikt nie pokusiłby się o stwierdzenie, że WKS włączy się do walki o medale PLK. Co miało największy wpływ na to, że Wojskowi są tak wysoko w ligowej stawce?

Olivier Vidin, trener Śląska Wrocław: – Kluczowym elementem tej układanki jest ciężki trening, z którym nasi zawodnicy radzą sobie bardzo dobrze, a rozwój ich umiejętności widoczny jest z meczu na mecz. Rozpoczęliśmy sezon od bardzo dobrego bilansu, który oczywiście chcieliśmy utrzymać jak najdłużej, ale wówczas przyszyły problemy zdrowotne, które pokrzyżowały nasze plany. Pamiętajmy, że zespół skonstruowany jest dość nietypowo, bowiem musimy pogodzić grę zarówno na poziomie Ekstraklasy, jak i I ligi, a cała kadra liczy 18 zawodników, z czego 4 graczy aktualnie zmaga się z urazami.

Kiedy szkoleniowiec zdał sobie sprawę, że Śląsk może realnie włączyć się do walki o medale?

Olivier Vidin wierzy, że jego zespół stać na sukces już w tym sezonie

– Patrząc wyłącznie przez pryzmat budżetu, nikt nie pokusiłby się o taką tezę, ale ja z tymi zawodnikami obcuje na co dzień i wiem, na co ich stać. Wierzę w ten zespół od samego początku, a ostatnie wyniki pokazują, że zawodnicy też uwierzyli w swoje umiejętności i są w stanie pokonać każdą drużynę w tej lidze. Oczywiście, nie uniknęliśmy kilku wpadek, przegraliśmy kilka spotkań niewielką różnicą punktów, ale na to wszystko złożyły się przede wszystkim kłopoty zdrowotne. Tak, jak w spotkaniu z Radomiem, kiedy nie mogliśmy

skorzystać z dwóch kluczowych zawodników.

Śląsk udział w fazie play-off ma już praktycznie zapewniony. Wy-marzona drabinka trenera Vidina?

– Trzeba powiedzieć szczerze, że każdy klub z miejsc 1.–8. ma szansę na mistrzostwo Polski, a play-offy rządzą się swoimi prawami. Co prawda, nieco większe szanse na mistrzostwo ma klub z Zielonej Góry, który w swoich szeregach posiada dwóch przewyższających tę ligę zawodników – Lundberga i Groselle'a, ale tak naprawdę nawet my udowodniliśmy, że przy

odrobnie szczęścia i dobrej dyspozycji dnia, każdy zespół jest do pokonania.

Niesamowity rozwój zaliczył Aleksander Dziewa, który znalazł się nawet w kadrze Polski. Na co stać młodego zawodnika WKS-u?

– Dziewa ma niesamowity potencjał i wierzę, że stać go na grę w Europie. Ma bardzo dobre warunki, ale to od jego ciężkiej pracy będzie zależało, jak potoczy się jego kariera.

Rozmawiał: Patryk Załęczny

Wrocławscy szczypiorniści marzą o awansie

– Walczymy o zwycięstwo w każdym meczu – zapowiada Damian Orłowicz ze Śląska Wrocław przed rundą wiosenną 1. Ligi Mężczyzn Piłki Ręcznej. Wrocławianie to jedni z faworytów rozgrywek.

Szczypiorniści Śląska Wrocław do drugiej połowy sezonu podchodzą w dobrych nastrojach. Drużyna po rundzie jesiennej zajmuje trzecie miejsce i w dodatku została wzmocniona rozgrywającym Adrianem Turkowskim, wychowankiem Wisły

Płock i byłym graczem Piotrkowianina Piotrków Trybunalski.

– Adrian przez półtora roku grał w Superlidze, a wcześniej przez trzy sezony w Gorzowie Wielkopolskim. Był czołowym strzelcem 1. ligi.

Jego przyście zwiększy rywalizację o miejsce w składzie – mówi Orłowicz, rzecznik prasowy WKS-u.

Przyście Turkowskiego ma zwiększyć szanse Śląska na wygraną w 1. lidze.

Walka o ligę centralną

Śląsk w przyszłym roku chciałby jednak zagrać w lidze centralnej. W nowych rozgrywkach ma wystąpić 12 zespołów – trzy najlepsze z każdej z czterech grup 1. ligi. To efekt zamknięcia Superligi. Można do niej dołączyć spełniając wyśrubowane normy finansowe.

– Superliga? Tego tematu na razie nie ma. Liga centralna to szansa na dalszy rozwój sportowy i organizacyjny – zapewnia Orłowicz.

Śląsk podczas przerwy zimowej rozegrał sześć sparingów, z czego trzy wygrał i trzy przegrał. Jednak to nie wyniki są tu najważniejsze. – Kluczowe znaczenie ma tutaj taktyka i zgranie się zespołu – dodaje Orłowicz.

Szczypiorniści Śląska sezon wznowili 17 lutego w Grodkowie, gdzie zagraли z miejscową Olimpią.

Piotr Bera

Rozwój piłki ręcznej wśród młodzieży

Śląsk Wrocław będzie współprowadzić czwartą klasę o profilu piłki ręcznej w Szkole Sportowej nr 46 im. Polskich Olimpijczyków.

– Bardzo cieszymy się z możliwości współpracy. Liczymy na to, że dzięki temu zwiększy się zainteresowanie dołączeniem do klas sportowych, a nasze wspólne działania przyczynią się do jeszcze lepszego rozwijania piłki ręcznej wśród wrocławskiej młodzieży – mówi Beata Reus, dyrektor SSP nr 46.

Piłkarze ręczni Śląska chcą wrócić na szczebel centralny

Tydzień w skrócie

Joanna Wróblewska, piłkarka Śląska Wrocław, otrzymała powołanie na zgrupowanie reprezentacji Polski. W zaległym meczu eliminacji mistrzostw Europy biało-czerwone zmierzą się z Hiszpanią.

Niestety, niezbyt długo trwała przygoda **Huberta Hurkacza** z Australian Open. Wrocławianin już w pierwszej rundzie odpadł z turnieju po trwającym ponad trzy i pół godziny meczu ze Szwedem Mikaelem Ymerem 6:3, 3:6, 6:3, 5:7, 3:6.

Rafał Makowski, pomocnik Śląska Wrocław, przeszedł operację uszkodzonej łąkotki. Jego rekonwalescencja potrwa około 4 tygodni.

Młode siatkarki #VolleyWrocław zdobyły mistrzostwo Dolnośląskiej Ligi Juniorek, zapewniając sobie awans do fazy centralnej.

25-letnia reprezentantka Słowacji Nikola Dudášová nie wystąpi w barwach Śląza Wrocław w ostatnich meczach sezonu 2020/2021. Kontrakt rzucającej został rozwiązany za porozumieniem stron.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa:
21.02, godz. 17.30,
Stadion Poznań,
Lech Poznań – WKS Śląsk Wrocław
(transmisja CANAL+ Sport)

koszykówka

Suzuki 1. Liga Mężczyzn:
20.02, godz. 18.00,
Hala Sportowa w Łowiczu,
Książak Łowicz – WKK Wrocław

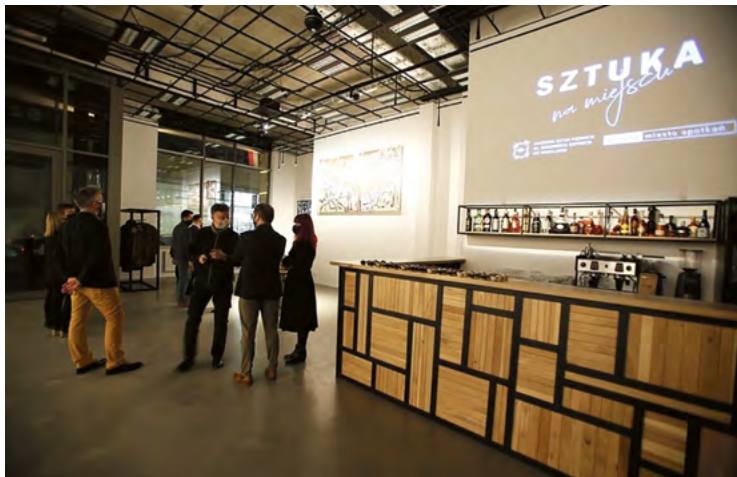
EBLK:
20.02, godz. 17.00,
Gdynia Arena,
Arka Gdynia – Śląza Wrocław
(transmisja na platformie tvcom.pl)

siatkówka

Tauron Liga:
19.02 godz. 17.30,
Hala Orbita,
#VolleyWrocław – Joker Świecie
(transmisja Polsat Sport)

Kulturalnie we Wrocławiu

Sztuka na miejscu dla każdego

W kamienicy przy Łaciarskiej 4 zaczęła działalność „Sztuka na miejscu”, nowa przestrzeń dla kultury. Twórcą i właścicielem galerii jest spółka Save The World Real Estates. – Chcieliśmy stworzyć miejsce, w którym będziemy się starali przekonać tych, którzy na co dzień nie chodzą do galerii, że sztuka współczesna jest na wyciągnięcie ręki, można z nią spędzać czas – mówi Piotr Kar-

wat, menedżer ds. komunikacji. W działania będzie włączona także Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu. – „Sztuka na miejscu” to obecność Akademii i artystów z nią związanych – mówi rektor ASP prof. Wojciech Pukocz. W galerii znajduje się zarówno powierzchnia wystawiennicza, jak i bar, do dyspozycji jest również patio z ogromną ścianą. Może ona doskonale służyć np. prezentacjom multimedialnym. „Sztuka na miejscu” jest czynna od wtorku do niedzieli, od 12.00 do 20.00.

Wrocławski Niezbędnik

Telefony alarmowe, infolinie we Wrocławiu

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (numer ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Stały dyżur Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne we Wrocławiu

Pogotowie energetyczne: **991**
 (połączenie bezpłatne, dostępne także z tel. komórkowych)
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**
 (czynne przez całą dobę, bez numeru kierunkowego, połączenie bezpłatne)

Infolinie we Wrocławiu

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3 111**
 (PN.-PT. 9.00-19.00)
 Punkt informacyjny dla obcokrajowców: **71 77 24 950**
 Infolinia MPK: **71 321 72 71, 71 321 72 70**
 (PN.-PT. 7.00-20.00)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77**

Ważne telefony – pozostałe

Widzisz dym ze spalania odpadów, zgłoś to! Telefon alarmowy: **986**
 (całodobowy) lub **71 310 06 46**
 (w godz. 07.00-14.00)
 Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96**
 (SR. 8.30-16.00, w pozostałe dni robocze w godz. 8.00-14.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK Wrocław: **71 321 72 71**
 (PN.-PT. 8.00-20.00)
 Telefoniczne centrum obsługi klienta MPWiK: **71 34 09 655**
 (SR. 8.00-17.00, w pozostałe dni robocze w godz. 8.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501**
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02**
 Taxi Senior: **794 123 124**

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
 www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
 Ewa Wapłak

Redaktor wydania
 Anna Aleksandrowicz

DRUK

AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław

Hydropolis znów otwarte

Centrum wiedzy o wodzie Hydropolis czynne jest od wtorku do piątku w godz. 9.00-18.00. Z kolei w weekendy od godz. 10.00 do 20.00. Bilety najlepiej kupić przez system rezerwacyjny na stronie www.bilety.hydropolis.pl. Goście mogą obejrzeć nową wystawę fotografii nagrodzonych w 16. edycji konkursu National Geographic Polska. Czynna będzie do końca kwietnia 2021 r. Można ją obejrzeć w cenie biletu na wystawę stałą. Na terenie Hydropolis obowiązuje

reżim sanitarny. W obiekcie może przebywać do 300 gości. Każdy z nich przy zakupie biletu otrzyma jednorazowe rękawiczki. Zwiedzający będą poddawani obowiązkowemu pomiarowi temperatury ciała i muszą pamiętać o noszeniu maseczek. Ponadto na terenie całego obiektu będą rozmieszczone pojemniki z płynem do dezynfekcji. Przewodnicy będą pracować w maseczkach lub przyłbicach oraz w rękawiczkach, a w pawilonie kasowym została zainstalowana ścianka z pleksi, oddzielająca sprzedawcę od gościa.

Pająki i skorpiony w Sky Tower

Do końca marca można podziwiać żywe pająki i skorpiony w Sky Tower. Na poziomie +1 trwa jedna z największych w Europie ekspozycji, na której można zobaczyć ponad 50 stworzeń z całego świata, a niektóre nawet wziąć do ręki. W trakcie zwiedzania pomocą służą fachowi przewodnicy, którzy odpowiadają na pytania gości, a o każdej pełnej godzinie prowadzą dodatkowe prelekcje. W ciągu dnia odbywa się również karmienie zwierząt na

żywo. Zwiedzający mogą fotografować i filmować wszystkie prezentowane okazy. Całość uzupełniają niesamowite rzeźby, instalacje i elementy artystyczne stworzone przez absolwentów Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Edukacyjna wystawa czynna jest codziennie w godz. 10.00-20.00. Bilety można kupić na miejscu oraz na www.wystawapajakow.pl w cenie pon.-pt.: normalny 22 zł, ulgowy 18 zł, wycieczki 14 zł, rodzinny (2+2) 62 zł, w weekend: normalny 25 zł, ulgowy 20 zł, wycieczki 16 zł, rodzinny (2+2) 75 zł (dzieci do 4 lat gratis).

FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORA

FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORA

FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORA

Żórawina – europejska perełka architektury

Gmina położona jest tak blisko południowych rogatki Wrocławia, że bez większego wysiłku można wybrać się tam nawet rowerem.

Komorowice – tu podziwiać można XVI-wieczny pałac, pierwotnie wybudowany w stylu gotycko-renesansowym jako dwór obronny. Na przedniej wieży pałacu zachował się herb rodzinny, który jest powielony na epitafium południowej elewacji kościoła św. Marii Magdaleny we Wrocławiu.

Niecałe 5 km na południe, w Galowicach, traficie na inny pałac. Eklektyczny z imponującą barokową bramą. Największą atrakcją Galowic jest jednak ostatni zachowany na Dolnym Śląsku całkowicie drewniany obiekt gospodarczy, w którym urządzono muzeum powozów.

Po pokonaniu kolejnych 5 km – tym razem na wschód – natrafimy

na najcenniejszy zabytek nie tylko w Żórawinie, ale jednocześnie jeden z najcenniejszych w Europie środkowej. To kościół św. Trójcy, określany jako perła manieryzmu, wymieniony po raz pierwszy w 1335 r. w rejestrze dziesięcin.

Co ciekawe, Żórawina, siedziba władz gminy, miała prawa miejskie, ale nigdy nie była miastem. Dzieje praw miejskich do dzisiaj okryte są tajemnicą.

Z Żórawiny malowniczą drogą przez Żerniki Wielkie warto pojechać na południowe krańce gminy, do wsi Węgry. Znajduje się tu przepięknie odrestaurowany dwór, pierwotnie barokowy, wzniesiony w latach 30. XVIII w.

Warowny kościół Świętej Trójcy w Żórawinie to cenny zabytek

Rowerową wycieczkę można zakończyć w Węgrach i do Wrocławia wrócić pociągiem. Równie dobrze można nim dojechać z Wrocławia

(również do Żórawiny), a z powrotem wracać na dwóch kołach.

Jarosław Katucki